

GRADISOV VESTNIK

GLASILO KOLEKTIVA PODJETJA »GRADIS«

Srečno 1972

Postavimo si jasne in realne cilje

Smo ob vstopu v novo leto 1972. Kot dobri gospodarji bomo napravili analizo preteklega leta, se ustavili tam, kjer je zaškripalo, pa tudi tam, kjer so bili uspehi največji. Seveda, pa so naši pogledi obrnjeni v pravkar rojevajoče se leto. Polni zaupanja v lastno moč in sile mu hitimo z velikimi koraki nasproti.

Pred nami je akcijski program stabilizacije v letu 1972. Izvajanje programa je vsekakor velika naloga za samoupravne organe in za nas vse, ki delamo in živimo v kolektivu Gradisa. Akcijski program stabilizacije bo z nekaterimi postavkami vplival tudi na programska določila bodočega razvoja podjetja, zato mora biti pot do končnega cilja tudi realno postavljena. Mi smo in moramo biti sposobni spreminjati samega sebe, organizacijo in način poslovanja, če je to v interesu naše družbe in nas samih, kadar je treba in kadar stojijo pred nami višji cilji, ne pa takrat, če si nekdo vtepe v glavo, to in to moramo napraviti, nato pa poskuša svoje misli vsiljevati drugim. Če smo si torej postavili realen akcijski program, se lotimo dela sistematično in intenzivno.

Akcijski program obsega vrsto gospodarskih ukrepov. Tako bo odbor za načrtovanje in notranjo delitev mesečno obravnaval delitev dohodka, še posebno v enotah, ki občutno odstopajo od povprečja podjetja, ali se približujejo negativnemu uspehu (ker ne ustvarjajo dovolj skladov) ter predlagal ustrezne ukrepe.

Predvideno zmanjšanje del v letu 1972 bo nedvomno vplivalo na zaposlovanje že v zimski sezoni, zato je potrebno pregledati že prevzeta dela in upoštevati realne možnosti izvedbe del s sedanjimi in predvidenimi ukrepi stabilizacije. Program predvideva tudi, da morajo odgovorni delavci enot in podjetja s posebnimi naporji doseči bistveno znižanje terjatev, kajti tudi to je ena izmed poti za povečanje likvidnosti podjetja. Tolerantnega odnosa do investitorjev oz. kupcev ne bomo mogli več šteti med objektivne vzroke za neizterljive terjatve. Spričo ukrepov celotne družbe in nas samih za zmanjšanje nelikvidnosti se moramo pravočasno opredeliti za normalen odnos do investitorja.

Posebna pozornost je v akcijskem programu posvečena delitvi osebnih dohodkov. Gradbene enote ne bodo smele več izplačevati osebnih dohodkov po uspehu (giblivi del) v naslednjem mesecu, če znašajo odprte terjatve na dan 30.

v mesecu več kot 25% od položenih situacij. Isto velja pri izdanih fakturah, če znašajo odprte terjatve več kot 30% od priznanih faktur.

Smo v času boja proti nelikvidnosti, zato je vezava obratnih sredstev podjetja v zalogah za dobo nekaj mesecev v sedanjem času nelikvidnosti prevelika. Zato enote ne smejo v zimski sezoni ustvarjati večjih zalog materiala brez soglasja ustreznih služb podjetja. Prav tako morajo vse enote po navodilih gospodarsko finančne službe predložiti analitsko planski službi razčlenjene stroške režije enote po enakih postavkah, kot se analizira režija podjetja. Režijski stroški enot predstavljajo več kot 3/4 več režijskih stroškov, zato se je treba z vsemi naporji boriti za zmanjševanje stroškov.

Tudi tehnični kader podjetja mora z večjo vneto kot doslej zahtevati od investitorjev potrebno tehnično dokumentacijo in vse ostale podloge, ki so zahtevane v gradbeni pogodbi ter vse zakasnitve in pomanjkljivosti podrobno in sproti registrirati v gradbenem dnevniku in s tem podjetju zavarovati dokaze, ki kasneje omogočajo uveljavljanje podaljšanja terminov, stroškov zastojev, zakasnitve pri reševanju materiala in podobno. Pri sklepanju pogodbe z investitorji pa v maksimalni možni meri zagotoviti zaščito interesov podjetja proti posledicam, ki izvirajo iz pomanjkljive ali delno celo manjkajoče tehnične dokumentacije. Gradbene enote pa morajo v vrednosti proizvodnje povečati delež obratov v škodo zunanjih izvajalcev, še posebej privatnikov.

Analize kažejo, da nekatere enote v celoti ali skoraj v celoti uporabljajo domačo mehanizacijo, druge pa plačujejo večino tovrstnih storitev tujim ponudnikom oz. privatnikom. Slaba likvidnost nam namreč ne dovoljuje povečevati pretoka lastnih sredstev k zunanjim partnerjem v primerih, ko dela lahko opravijo obrati in jih obračunajo z obremenilnimi notami. Normalno in uspešno obratovanje strojno prometnega obrata in sploh vseh naših obratov je prav tako pomembno kot ostala gradbena dejavnost.

Zaradi boljše in kvalitetnejše priprave del na investicijskih objektih s strani centralne službe priprave dela in služb priprave dela na enotah bo potrebno tej službi posvečati večjo pozornost. Ugotavljamo namreč, da izdelano pravo uporabljamo pri izvedbi samo delno, prekoračitve rokov pa tudi pri objektivnih vzrokih ne vnašajo v terminske

plane. Zaradi stihijske, neplanske in preveč polirske organizacije, kot tudi poteka gradnje na nemajhnem številu objektov, odgovoren tehnični kader ne planira dovolj natančno in pravočasno potreb po kadrih, strojih, materialnih storitvah, kar vse skupaj povzroča velike prekoračitve rokov. Razumljivo je, da neizvedena ali celo neupoštevana priprava dela pomeni začetek vseh težav in improvizacij.

Akcijski program predvideva tudi, da je potrebno takoj pristopiti k izdelavi osnutka za izdelavo, obdelavo in uporabo polkalkulacij, nadalje mora biti do konca januarja sestavljen podroben program postopnega uvajanja mehano-grafskih strojev, istočasno pa je potrebno kompletirati že zastavljen program razvoja podjetja do leta 1975.

Ogromne naloge ima tudi kadrovska socialna služba, ki mora poleg analize vzrokov fluktuacije zbrati še vse podatke o delavcih, ki se bodo upokojili do leta 1975. Prav tako je potrebno zaradi sistemizacije in analitične ocene delovnih mest pospešeno izdelati razporeditev o sistemizaciji.

Akcijski program vsebuje tudi postavke o redu na gradbiščih in delavnicah, uporabljanju zaščitnih sredstev, sankcijah za kršitve določil pravilnika o varstvu pri delu ipd.

Zadnji del akcijskega programa pa obravnava vprašanje osebne odgovornosti, ki je v programu zelo konkretno opredeljena. Odgovornost za sprejete naloge, bo v letu 1972 postavljena v prvi plan in dejanje ali opustitev sklepa, predloga in vse, kar bi oviralo ali onemogočalo pravilno delovanje podjetja, bo šteto kot hujša kršitev delovne dolžnosti in temu primerno tudi kaznovano. V stabilizacijskem obdobju bomo morali z večjo resnostjo in odgovornostjo izvajati sprejete sklepe, kajti akcijski program je skupna akcija delovnega kolektiva.

Akcijski program stabilizacije v letu 1972 spada med tiste gospodarske ukrepe, ki jih bomo morali pri našem nadaljnjem delu upoštevati. Nevarno bi bilo, če bi se s pritoženim akcijskim programom vsi takoj strinjali, kar bi potrjevalo, da ga nismo dovolj preštudirali, rekli »ja« — v resnici pa delali vsak po svoje. Če se bomo hoteli približati postavljenim ciljem, bomo torej morali mobilizirati vse sile, se naslonili na kolektiv in tako složno korakati novemu letu naproti.

V prepričanju, da bo prihodnje leto še lepše in uspešnejše želimo vsem članom kolektiva srečno in uspešno novo leto 1972.

L. Cepuš

Izobraževanje v delovnih organizacijah v Franciji

Gospodarska zbornica SRS (služba za izobraževanje strokovnih kadrov) je organizirala poučno ekskurzijo v Francijo, ki naj bi seznanila udeležence s tamkajšnjim sistemom in oblikami izobraževanja v delovnih organizacijah.

Kot udeleženec te ekskurzije želim na kratko opisati, kaj sem videl.

Najprej morda nenavadna primerjava standarda Francozov na področju hrane:

Francoz poje na leto 12 kg sira, Jugoslovan 4 kg, Francoz poje na leto 11 kg rib, Jugoslovan 0,5 kg, Francoz popije na leto 90 l vina, Jugoslovan 9 l. Pri tem ne smemo pozabiti, da se vino troši v Franciji v glavnem samo z jedačo, mi pa ga, žal, večkrat nalivamo kar na tešče.

Izobraževanje v gospodarskih organizacijah je v bistvu izobraževanje odraslih. Leta 1966 so v Franciji sprejeli zakon o smernicah in programu strokovnega izobraževanja odraslih.

Ta določa, da je strokovno usposabljanje nacionalna dolžnost. Njegov namen je, omogočiti mladim in odraslim višjo kulturno in strokovno usposobljenost ter s tem zagotoviti hitrejši gospodarski in socialni napredek. Zakon tudi določa, da morajo organizacije delodajalcev in delavcev oblikovati ustrezno politiko strokovnega usposabljanja in napredovanja. V ta namen je bil ustanovljen pri predsedstvu vlade medministrski odbor, katerega predsednik je minister za nacionalno izobraževanje. Poleg njega deluje še stalna delovna skupina visokih uradnikov, ki jo vodi generalni sekretar ministrstva za nacionalno izobraževanje. Za oblikovanje in realizacijo politike strokovnega usposabljanja, socialnega napredovanja in zaposlovanja je obema organizacijama v pomoč nacionalni svet za strokovno usposabljanje, socialno napredovanje in zaposlovanje, v katerega so vključeni predstavniki javnih služb ter zainteresiranih strokovnih in sindikalnih organizacij.

Po regijah so po istem principu ustanovljeni regionalni odbori. Z zakonom je tudi potrjen triletni program delovanja in opremljanja ustanov, v katerih se izobražujejo odrasli. Skupna sredstva za leto 1967, 1968 in 1969 so znašala 2000 milijonov frankov (1 Fr je 2,71 din). Od tega odpade 1300 milijonov frankov na univerzitetne zavode za tehnologijo in internate za tehnično izobraževanje, 315 milijonov za krajše kmetijsko-tehnično izobraževanje in strokovno usposabljanje kmetovalcev ter 385 milijonov frankov za strokovno usposabljanje odraslih v okviru centra FPA.

FPA je v Franciji pojem. To je izobraževalni center za odrasle, ki se ukvarja z dokvalifikacijo in prekvalifikacijo vseh vrst poklicev, ki je zaradi hitrih tehnoloških in ekonomskih sprememb današnjega časa nujna.

Zakon iz leta 1966 ustanavlja tudi poseben sklad za strokovno usposabljanje in socialno napredovanje. Sklad se oblikuje iz državnega proračuna in je dotacija proračuna najmanj tolikšna, kolikor znaša znesek vplačanih vajeniških taks. Z zakonom je namreč tudi določena višina vajeniških taks, ki jih morajo delodajalci plačati državnim blagajni.

V Franciji pojmujejo pod izobraževanjem odraslih najpogosteje oblike za dopolnilno šolsko izobraževanje, ki jih prireja v družbeno kulturnih sredinah. Tu se razvija predvsem tako imenovano ljudsko izobraževanje (npr. pri nas ljudske univerze). V univerzitetnih oziroma drugih strokovnih krogih pa izobraževanje odraslih istovetno s socialnim napredovanjem. S pojmom socialnega napredovanja sta hotela vlada in parlament opredeliti novi koncept, ki pokriva in presega okvire strokovnega napredovanja. Ta koncept naj bi ustrezal zahtevam po socialnem napredku, napredku gospodarstva in napredku tehnike.

Glede na upravno strukturo dežele je tudi socialno napredovanje podobno kakor redno šolstvo v okvirju ustreznih resornih ministrstev.

Tako je osnovno poklicno usposabljanje industrijskih delavcev v okvirju ministrstva za socialne zadeve, na višji ravni (ki omogoča pridobitev naziva inženir) pa v okvirju ministrstva za nacionalno izobraževanje.

Organizacija izobraževalnih oblik v okvirju socialnega napredovanja se ne razlikuje od organizacije v klasičnih šolah in univerzitetnih ustanovah. Zadnja leta si prizadevajo, da bi to izobraževanje prilagodili posebnim zahtevam odraslih. Omenil sem že FPA, tj. strokovno (poklicno) usposabljanje odraslih. Francija je podobno kot druge razvite zahodne dežele uveljavila institucijo FPA, ki jo strokovnjaki imenujejo tudi »pospešeno strokovno (poklicno) usposabljanje odraslih«. Problemi FPA so tudi temeljni problemi prilagajanja odraslih vedno hitrejšim spremembam ekonomskih in tehnoloških gospodarskih struktur.

FPA je v politiki zaposlovanja temeljno sredstvo za socialno napredovanje.

FPA je bila doslej predvsem namenjena delavcem, ki so že bili vključeni v določeno delovno okolje. Sedaj so nastale spremembe in se mora ta institucija prilagoditi moderni industriji, ki zahteva širšo usposobljenost delavcev. Že pri klasičnih poklicih (ključavničar, strugar, zidar itd.) zahtevajo podjetja od delavcev večjo strokovnost, kot jo je FPA nudila v začetku. FPA je umerjena k ožjemu usposabljanju delavcev za določeno delo.

Hitri razvoj gospodarstva pa zahteva, da se uporabljajo in izpopolnjujejo zlasti kvalificirani kadri. FPA, katere osnovna naloga je bila do sedaj kvalificirati mlade kadre med 17. in 25. letom starosti, se postopoma usmerja k usposabljanju odraslih. Hkrati pa se njene naloge razširjajo na izpopolnjevanje kadrov, ki že imajo določeno strokovno predizobrazbo. Poseben zakon ureja usposabljanje delavcev za opravljanje sindikalnih in drugih družbenih dolžnosti. To usposabljanje izvajajo strokovni sindikati in univerzitetni inštituti. Finančna sredstva zagotavlja država za sindikate prek ministrstva za delo, prek ministrstva za nacionalno izobraževanje pa dodeljuje sredstva za ustrezno delovanje inštitutov pri univerzah.

Zainteresirane organizacije so dolžne predložiti pristojnemu ministrstvu okvirne programe in čas trajanja posameznih tečajev.

O centrih in inštitutih za izobraževanje, ki smo jih obiskali, pa drugič.

Dragovan Sever, dipl. ing.

Vloga sindikatov je vedno pomembnejša. Delavci, združeni v sindikatih, razvijajo in uresničujejo družbeno samoupravljanje in socialistične samoupravne družbene odnose, zagotavljajo svoj vpliv na družbeno odločanje in uveljavljajo svoje samoupravne pravice in sicer:

— zavzemajo se za uresničevanje svoje neodtujljive pravice, da na podlagi dela v temeljnih organizacijah združenega dela in v vseh oblikah združevanja in poslovnega sodelovanja pridobivajo dohodek, upravljajo zadeve in sredstva družbene reprodukcije in odločajo o dohodku, ki ga kot del skupnega družbenega dohodka ustvarijo v različnih oblikah združenega dela in združevanja sredstev,

— prizadevajo si za izboljšanje delovnih in življenjskih razmer z razvijanjem samoupravljanja, z večanjem produktivnosti dela in razvijanjem sodobne organizacije dela ob intenzivni uporabi znanstveno-tehnoloških dosežkov ter s stalnim izpopolnjevanjem svojih strokovnih sposobnosti in znanja o zakonitostih razvoja družbe,

— zavzemajo se za dosledno uresničevanje in zaščito pravic delavcev v združenem delu in delavcev, zaposlenih pri občanih, ki delajo z lastnimi sredstvi, ter organizirajo ustrezne oblike pomoči, predlagajo družbene ukrepe v primerih hujše kršitve samoupravljanja v delovnih organizacijah in dajejo pobudo za postopek, da se zaščitijo pravice delavcev in pravice delovnih skupnosti v temeljnih organizacijah združenega dela,

— usklajujejo interese na temelju samoupravljanja, delitve po rezultatih dela ter vzajemnosti in solidarnosti in oblikujejo družbena merila za zagotavljanje svoje socialne varnosti, spodbujajo samoupravno sporazumevanje in družbeno dogovarjanje in v njih sodelujejo, krepijo njun demokratičen značaj in odgovornost za uresničevanje sprejetih obveznosti,

— zavzemajo se za družbeno-ekonomske in politične odnose, ki omo-

gočajo polno izražanje ter uresničevanje njihovih interesov,

— zagotavljajo demokratičen kandidacijski postopek in sodelujejo pri izbiri kandidatov za organe upravljanja v organizacijah združenega dela, v interesnih skupnostih in za delegate v skupščinah družbeno-političnih skupnosti, dajejo zahtevo za izdajo zakonov in drugih aktov, zastavljajo vprašanja samoupravnim, predstavniškim, in upravnim organom, ki so jih dolžni obveščati o pomembnih družbenih zadevah, obravnavati njihova stališča in predloge, preden o njih dokončno odločijo.

Naše odgovornosti so se povečale — sodelujmo vsi.

To je dopolnilo, s katerim naj bi dopolnili republiško ustavo.

Upokojenci: Vidimo se pogosteje!

Ali niso Gradis in njegove enote tisti, ki so črpali moč iz njihovih toplih, žuljavih rok, ki so si ta dan ponosno segale v dlani

Za mnoge je bil to čisto navaden dan. Za skupino osemindesetih Gradisovih upokojencev pa je bil to svečan dan, dan, ki so ga mnogi izmed njih težko pričakovali. Zbrali so se v Gradisovem samskem domu v Mariboru. Najprej so prihajali nekam boječe, tiho. Kmalu pa se jim je videlo, da so še vedno tisti stari gradisovci, ki so vedno znali delati, ki so poštenega delavca in delo vedno spoštovali. Beseda je dala besedo in pogovor je hitro stekel. Koliko se jih je zbralo? Še več bi jih prišlo, bolezen jih je priklenila na postelje, opravičili so se in ostali zbrani tovariši so jih razumeli in toliko bolj pogrešali.

Da, spremenili so se ti naši fantje! Več sivih las, a izpod obrvi so še vedno sem in tja nagajivo švigale bistré oči, usta pa so bila še vedno pripravljena izreči duhovito šalo na račun direktorja, delovodij in še koga. Kakšni možje! In kako so navezani na podjetje.

Zdelo se mi je, da so kakor listi, ki ne morejo sami po sebi zeleneti, ampak morajo imeti veje, na katerih rastejo in iz katerih počasi vlečejo za življenje prepotreben sok. Nato pa sem pomislil! Ali niso Gradis in njegove enote taki listi, ki so črpali sok in energijo iz njihovih prijetno toplih rok, ki so si ta dan segale v dlani. Te roke, danes nekoliko šibkejše, a še vedno pridne roke naših gradincev, so nam ustvarile pot. Bodimo pošteni. Priznajmo, da je res!

Te roke so bile tihe, neopazne, kot neko skrito srce, ki ga neumorno poganja kri. Njihovo delo se je videlo. Gledamo ga danes in ponosni smo nanj.

Verjamem. Od podjetja so se pred leti poslovili težko. Eden prej, drugi nekoliko kasneje. Tudi mi jih pogrešamo. Ali so žalovali? Ne. So možje, ki vedo, kaj je njihova naloga.

In zakaj bi žalovali? Z žalovanjem se nič ne doseže. Dobro so to vedeli. Skrito, nekje v dnu duše pa so si želeli, da njihovo podjetje na njih ne bi pozabili. Niso se zmotili in njihova hvaležnost je bila jasno zapisana na vsakem obrazu, ki je ta dan prebil v stari družbi. Da, težko je zapustiti neko drago stvar, pa čeprav ti je prinesla tudi žalostne dneve. Te se pozabi. Ljudje smo bili vedno taki, da se raje spominjamo prijetnih trenutkov. Teh je bilo pri Gradisu veliko in pogovor je neumorno potekal iz ure v uro. Čas se je ustavil za

razgrete obraze, na katerih so se igrali neprestano mladostni nasmehi. Lepo je bilo gledati te ljudi, kako so znali uživati v družbi tovarišev, s katerimi so preživeli velik del življenja.

Aplavz, obrazi so se razširili. Prispela sta direktor enote ing. Borut Maister in »Žeka«, saj pod tem imenom vsi poznajo našega Lada Janžekoviča.

Nastala je tišina. Upokojence je pozdravil ing. Maister. V kratkih in jedrnatih besedah je orisal uspehe podjetja, še posebno PE Maribor, zaželel vsem navzočim obilo sreče in zdravja v novem letu, z željo, da se prihodnje leto spet vidimo.

Tudi pri zakuski je bilo prijetno. Živahno, tako kot nekoč. Kako hitro beži čas. Še pred kratkim so se tako

nekateri dobivali po delu. V prijetnem pogovoru so premlevali probleme, se veselili skupnih uspehov, žalovali za tovariši, ki so se prekmalu poslovili.

Končno smo vsi navezani na isto usodo. Generacije se menjavajo. Med njimi so razlike. Pri Gradisu so jih vedno znali premostiti. To so dokazali naši upokojenci. To smo jim brali iz hvaležnih oči, v katere so se ob toplih pogovorih marsikateremu vsilile te solze, solze, ki se jih modri može tako branimo.

Marsikdo se jih je ubranil, drugi ne. Solze naših predhodnikov so solze sreče. Nihče se jih ni straval in nihče jih tokrat ni obsojal.

Kako hitro je minilo to popoldne! In končno je čas potrkal na sedaj raznežena sicer trda zidarska srca. Tako kot so prišli, so naši upokojenci tudi odhajali. Tiho in z gorkim upanjem, da si bodo lahko kmalu v takem in še večjem številu segli v roke.

Odhajali so ponosno. Mi, ki smo še ostali, smo jih občudujoče gledali. Da, trdni so ti ljudje v svoji notranjosti pa tako dobri, preprosti. Vsakdo si je v srcu zaželel, da bi se z njimi čimprej srečali, da bi jih poslušali, kako z nekim neopisljivim žarom v očeh, danes nekoliko vlažnih, ponosno pripovedujejo o svojem pionirskem delu.

Takrat smo se odločili: VIDIMO SE POGOSTEJE IN TAKRAT NAM BO SE PRIJETNEJE!

P.

IZPITNI ROKI

Kateri so izpitni termini za strokovne izpite v letu 1972

1. Izpitni termini za leto 1972 so sledeči:

Tek. št.	prijave do	pismeni del	ustni del
I.	15. febr.	26. 2.	7. 8. 9./3.
II.	15. marca	25. 3.	4. 5. 6./4.
III.	25. apr.	6. 5.	16. 17. 18./5.
IV.	20. maja	3. 6.	13. 14. 15./6.
V.	10. okt.	21. 10.	7. 8. 9./11.
VI.	20. nov.	2. 12.	12. 13. 14./12.

Sedež izpitnega odbora je pri Biroju gradbeništva Slovenije, Ljubljana, Titova 25 a/I tel. 317 287 ali 312 733, kjer so interesentom na razpolago izpitni program za strokovne izpite, pravilnik o strokovnih izpiti in obrazec prijave za polaganje strokovnega izpita.

Da bi kandidatom olajšali obvladaje izpitne snovi, prireja DIT v dogovoru z izpitno komisijo 3-dnevne seminarje, na katerih predavajo izpraševalci in tako seznanijo kandidate z bistvenimi stvarmi iz stvarine, ki se na izpitu zahteva.

2. Tečajji za pridobitev osnovnega znanja za strokovne izpite v Trebji bodo:

1. sem. 14. do 19. februarja 1972
2. sem. 27. do 3. marca 1972
3. sem. 13. do 18. marca 1972

Priporočamo vsem kandidatom, da se teh seminarjev udeležijo, ker je praksa pokazala, da udeleženci seminarja na izpitu nimajo težav.

Želimo, da se vsi, ki želijo na izpit, dobro pripravijo, ker izpit ni loterija in lahko uspeš le z vsaj povprečnim znanjem.

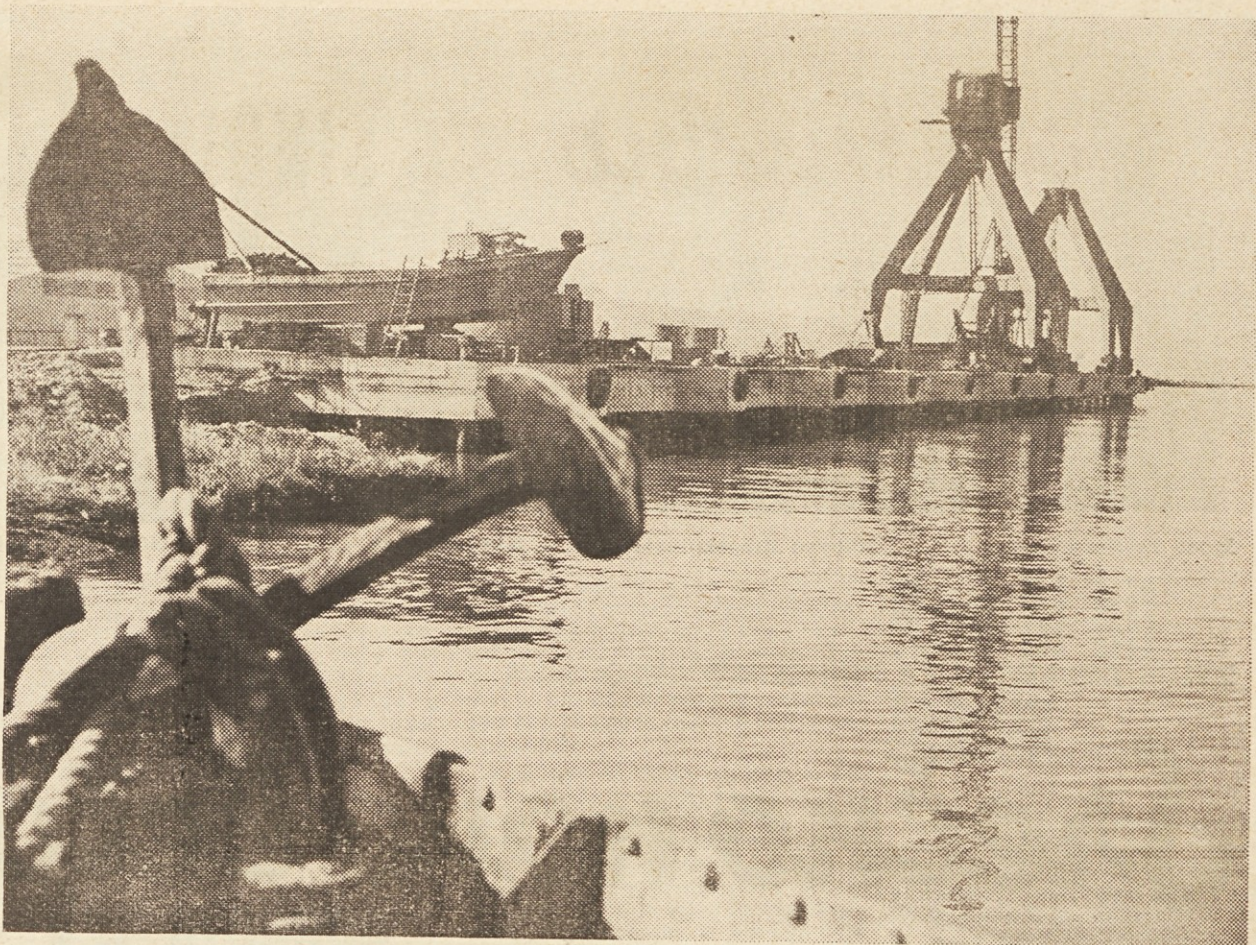
Prijave sprejema center za izobraževanje.

Čestitka

Zatone sonce, utrne se zvezda, ugasne plamen, izteka se staro leto. Kaj obeta novo? Z dobrimi željami stisnemo roko svojcem, prijateljem in znancem — tako se spomnim tudi vas VSEH pri podjetju.

»USPEHOV POLNO TER SREČNO NOVO LETO« kličem VSEM, še prav posebno pa RAVENSKEMU KOLEKTIVU na KOROSKEM.

Adi Simon Lesna obala v Luki Koper je že gotova

Menza, dar za novo leto

Na Jesenicah smo za svoje delavce zgradili novo menzo

Gradisova poslovna enota na Jesenicah šteje v poprečju od 500 do 550 ljudi. V toplih poletnih mesecih malo več, pozimi, ko vremenske razmere pogosto preprečujejo učinkovito delo na gradbišču, nekoliko manj. Podobno pač kot v drugih gradbenih podjetjih.

Precej pomembnejši ko to je podatek, da gradisovci na Jesenicah dobro gospodarijo. Ta ocena je celo malce skromna. Gre namreč za eno najučinkovitejših enot našega podjetja, ki iz leta v leto izredno visoko povečuje svojo realizacijo, ki se na tržišču uspešno bori za delo in s katero so investitorji v vseh primerih tudi zelo zadovoljni.

In še nekaj je značilno za gradbeno podjetje Gradis — poslovno enoto Jesenice: samoupravni organi in vodstvo podjetja, s tem drugim imamo seveda nič drugega v mislih kot vodilne delavce, si zelo prizadevajo, da bi bilo za zaposlene kar najbolje poskrbljeno. V vseh pogledih. Tudi v tistih, ki se zde mnogim nepomembni, v resnici pa še kako vplivajo na delavčevo razpoloženje in njegov odnos do naporenega poklica.

● Delavcem to, kar jim gre

Medtem ko številne delovne organizacije v Sloveniji iz leta v leto manj zavzeto skrbijo na primer za prehrano svojih zaposlenih, nekatere so se spoznale celo tako daleč, da so obrate svoje družbene prehrane pozaprlje, so se na Jesenicah odločili, da sicer staro menzo podro, in namesto nje zgrade novo. Tako, ki v slehernem pogledu zadovoljevala potrebe delavcev po okusni, redni in seveda ceneni prehrani.

»Po pravici rečeno smo imeli gradnjo nove menze že dolgo časa v načrtu...« nam pripoveduje Franc Vovk, direktor Gradisa — poslovne enote Jesenice. »Res je sicer, da nismo brez menze, toda menili smo, da moramo že davno odslužene prostore v baraki nadomestiti z novimi. Zakaj

ne bi nudili prizadevnim delavcem to, kar jim gre, kar smo jim pravzaprav, če ne drugače pa moralno, dolžni oskrbeti? Sicer pa, kako naj bi človek uspešno in z veseljem trdo delal na prostem iz leta v leto, če nima možnosti, da bi v redu skrbel za svoj želedec, in to seveda po njemu dostopnih cenah?«

K direktorjevim besedam naj dodamo še to, da na Jesenicah nasplošno ni poskrbljeno za prehrano ljudi s povprečnimi osebnimi dohodki. Ni samopostrežnih restavracij, ni objektov družbene prehrane. Pa čeprav gre za eno izmed naših najrazvitejših industrijskih mest. Čeprav tako radi govorimo o skrbi za človeka... o skrbi za njegov osnovni življenjski standard.

● Deset dinarjev za tri obroke na dan

Torej, jeseniški gradisovci bodo dobili za novo leto 1972 novo menzo. Zares lepo novoletno darilo. Lepo in dragoceno, da ne bi moglo biti bolj.

Menza, ki je tik pred otvoritvijo, ko smo si jo ogledovali, so pravzaprav manjkali v njej le še stoli in mize, je popolnoma nova. Nova je sama stavba, novo je vse, kar je v njej. S kuhinjo, ki je skoraj v celoti opremljena z najkvalitetnejšimi izdelki ljubljanskega podjetja Igo, bi lahko bil zadovoljen vsak hotel, vsaka bolnišnica.

»V novi menzi, ki jo bomo te dni predali svojemu namenu, bomo lahko hkrati servirali blizu 125 obrokov, medtem ko bo njena kapaciteta približno trikrat večja. V njej se bo lahko hranilo okoli 350 ljudi, kar ustreza našim potrebam...«, nadaljuje direktor Franc Vovk. »V menzi bodo na voljo trije obroki dnevno: zajtrk, kosilo in večerja. Cene bodo zmerne oziroma, kar je za nas bistvenega pomena: kvalitetna hrana bo dostopna vsem našim delavcem. Zajtrk bo veljal dinar, kosilo šest, večerja pa štiri dinarje. Skratka, za tri obroke dnevno bo potrebno odšteti le deset dinarjev...«

Na novo menzo so na Jesenicah upravičeno lahko ponosni. Škoda, da se v teh prazničnih dneh ne morejo s čim podobnim pohvaliti tudi druge poslovne enote. Zares škoda, da marsikje, kjer bi prav tako lahko poskrbeli za kaj podobnega in s tem omogočili svojim ljudem srečnejše vsakdanje življenje, na te stvari pozabljajo.

Gradisov vestnik

»Gradisov vestnik« izdaja delavski svet podjetja Gradis Ureia ga uredniški odbor Odgovorni urednik Lote Cepuš Tiska tiskarna »Toneta Pomšiča« v Ljubljani — izhaja mesečno

PRAVNI NASVETI

RAZPOREDITEV DELAVCA NA ENAKO DELOVNO MESTO Z ENEGA KRAJA V DRUG KRAJ ALI NA DRUGO DELOVNO MESTO

Prav zaradi narave dejavnosti in specifičnosti proizvodnje in organizacije našega podjetja, so naši delavci lahko razporejeni na enako delovno mesto iz enega kraja v drug kraj, ali iz ene organizacijske enote v drugo, in to brez njihove privolitve. Naloga za tako razporeditev izdaja: *direktor enote* oziroma vodja samostojne obračunske enote, kadar gre za razporeditev delavcev te enote iz enega kraja v drug kraj, ali iz ene enote v drugo oziroma na centralo; *glavni direktor*, kadar gre za razporeditev delavcev, zaposlenih na centrali iz enega kraja v drug kraj, ali iz centrale v drugo enoto, oziroma kadar gre za razporeditev delavcev iz ene enote v drugo, ali iz enote na centralo podjetja, v kolikor ni izdana odločba od direktorja enote. Predlog za tako razporeditev da kadrovska socialna služba centrale. Ugovor zoper nalog o premostitvi ne zadrži njegove izvršitve.

Razporeditev na drugo delovno mesto pride v poštev, kadar nastopi izredna okoliščina, ali se ta neposredno pričakuje, in sicer gre za začasno razporeditev na drugo delovno mesto, za katero se zahteva nižja strokovna usposobljenost. Premestitev na drugo delovno mesto traja toliko časa, kolikor je nujno, da se rešijo človeška življenja ali zavarujejo pred škodo sredstva podjetja, oziroma kolikor časa traja izredna okoliščina.

Za izredne okoliščine se štejejo okoliščine, ki so navedene v členu 49. pravilnika o delovnih razmerjih. O začasni razporeditvi na drugo delovno mesto odloča neposredni vodja del, individualni izvršilni organ in vodja samostojne obračunske enote. Delavca se lahko razporedi v takih primerih tudi z umetnim nalogom. Ugovor zoper odločbo ne zadrži njene izvršitve.

Kot še preostali možni način razporeditve je razporeditev delavca na drugo delovno mesto, ki ustreza stopnji delavčeve strokovne usposobljenosti za posamezen poklic oz. smer. V tem primeru je delavec lahko razporejen tudi brez privolitve. Taka premostitev je mogoča, če to zahteva spremenjen tehnološki postopek oziroma delovni proces ali če se spremeni organizacija poslovanja.

Pri razporejanju je potrebno prvenstveno težiti za tem, da se delavca razporedi na delovno mesto, ki ustreza njegovim strokovnim in drugim delovnim sposobnostim, kar lahko tudi delavec sam upravičeno zahteva.

MATERIALNA ODGOVORNOST DELAVCA

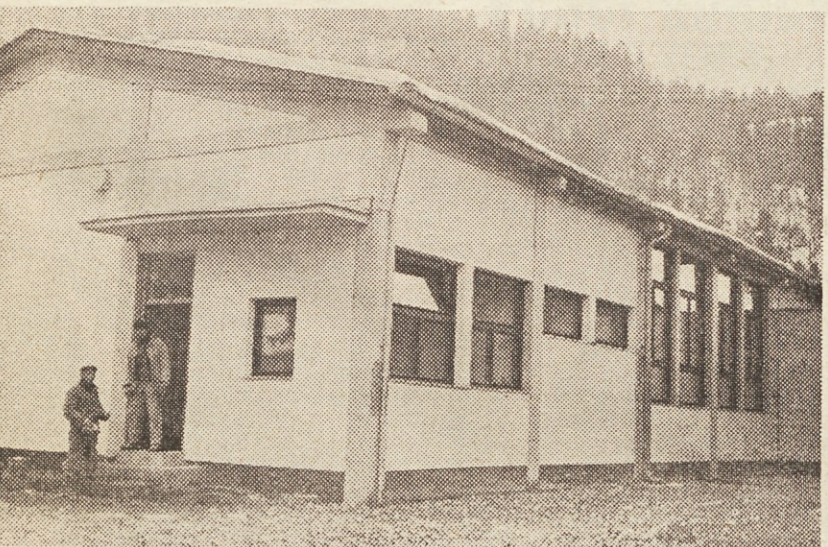
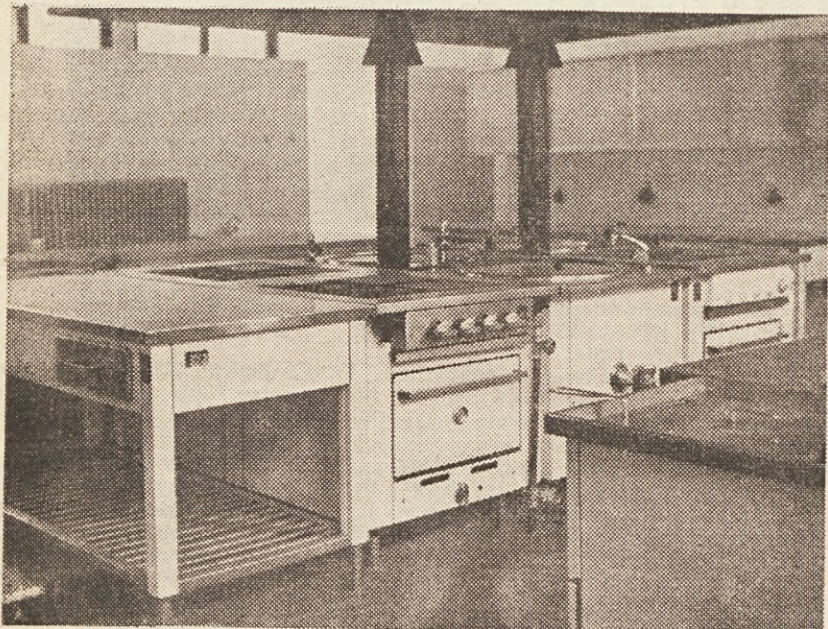
Delavec, ki namenoma, ali zaradi velike nepazljivosti, povzroči podjetju pri delu ali v zvezi z delom materialno škodo, mora povzročeno škodo povrniti. V poštev torej pride le naklepno povzročena škoda ali iz velike malomarnosti, nikakor pa ne škoda, ki je posledica lahke malomarnosti delavca. Vsak delavec, ki ugotovi, ali ki izve, da je nastala škoda podjetju, mora o tem nemudoma obvestiti vodjo del. Ta posreduje prijavo pristojni komisiji za sklepanje po ukrepih zaradi kršitve delovne dolžnosti. DS enote, oziroma svet centrale, na lahko imenuje posebno strokovno komisijo za ugotavljanje višine škode. V postopku za ugotovitev škode nastale v podjetju, na delu ali v zvezi z delom, mora komisija obvezno zaslišati prizadete delavca. Pri določanju višine škode se upošteva cenik podjetja ali pa tržne cene, ki veljajo v kraju na dan povzročene škode, oziroma se določi škoda po računu za opravljeno popravilo.

Odločbo u ugotovitvi in povrnitvi škode izda glavni direktor za delavce Centrale oz. direktor enote za delavce enote ali pa vodja samostojne obračunske enote za delavce take enote. Zoper odločbo lahko vložijo delavec ugovor na delavski svet centrale, seveda če dela na centrali oziroma na svet enote če dela na enoti, in sicer v roku 15 dni od vročitve odločbe. Odločba delavskega sveta je dokončna. Če delavec noče povrniti škode, ugotovljene z navedeno odločbo, se povračilo škode uveljavlja le s tožbo pri sodišču. Nikakor pa ni dopustno zaseči osebni dohodek pri mesečnem izplačilu, če delavec tega izrecno ne dovoli. Seveda pa je treba pri uveljavitvi škode paziti, da ne poteče 3-letni zastaralni rok, ki začne teči z dnem, ko je podjetje zvedelo za škodo in storilca.

OD 1. JANUARJA DALJE VIŠJE NADOMESTILO OSEBNEGA DOHODKA ZA ČAS BREZPOSELNOSTI

Od 1. januarja 1972 dalje se predvideva zvišanje denarnega nadomestila delavcev med začasno brezposelnostjo, in sicer se spremeni prvi člen prvega odstavka zakona o denarnem nadomestilu delavcev med začasno brezposelnostjo (Ur. list SRS, 1/71) tako, da se znesek »460« din nadomesti z zneskom »535 din«, znesek »920 din« pa se nadomesti z zneskom »1070 dinarjev«.

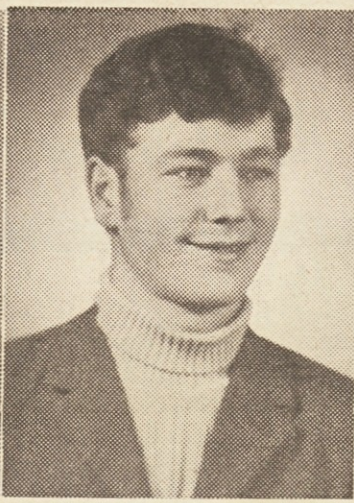
Začasno brezposelni delavec, bo lahko uveljavil svojo pravico do nadaljnjega nadomestila, če njegovi dohodki skupaj z dohodki članov njegove ožje družine ne presegajo zneska, ki je določen v uradnem listu SRS.

Ignac Bestjanič

Milovan Dragomirović

Rado Cedilnik

Muharem Muminović

Viljem Zrim

Branka Dekleva

ZELJE DELAVCEV ZA PRIHODNJE LETO

Srečno novo leto

Lepi uspehi

Franc Duh, betoner v OGP: Osebnost sem bil v letu 1971 zadovoljen, pa tudi v našem obratu smo dosegli lepe uspehe. Dvignila se je kvaliteta in povečala proizvodnja. Za prihodnje leto pa trdim, da bi bilo le takšno, kot je bilo letos, pa bomo zadovoljni.

Najlepše leto

Vsako leto ob tem času si želimo med sabo kar največ sreče, zdravja, delovnih uspehov. Za **Cvetko in Marjana Adamiča iz PE Celje** pa je bilo to leto najlepše in najsrečnejše v življenju.

Spoznala sta se pri delu. Nastala je ljubezen kot toliko drugih. Na upravi je bilo vse polno govorjenja in razpravljanj. V jeseni pa so bili že vsi vabljani na »fantovščino in deklščino«. Bilo je nepozabno, zabava je trajala skoraj vso noč.

Sedaj sta srečno poročena in tako naj bi ostalo tudi v bodoče, saj je sreča največje bogastvo.

Poleg tega si želita, da bi se v vseh kolektivih povečal občutek osebne in družbene odgovornosti na delovnih mestih in v družbenih funkcijah, vse to bi morali storiti, da bi bilo naše delo v letu 1972 še bolj uspešno.

Obilo sreče v letu 1972 in skozi vse življenje!

V nove prostore

Jože Fajfer, KO Maribor: V avgustu leta 1970 se je našemu obratu pridružil del »Tehnogradenj«, kamor se je preselila celotna naša remonta delavnica. Veseli me, da smo v letošnjem letu odpravili vse težave, ki so nastale s pripojitvijo. Temu je pripomoglo predvsem tekoče delo, katerega posledica je bila večja re-

alizacija, boljši finančni rezultat — večji osebni dohodki. To je razbilo negotovost, predvsem bivših »tehnograjčanov«. Prav tako je pripomoglo k izboljšanju medsebojnega zaupanja in sodelovanja, ki je bistvenega pomena za nadaljnje uspešno delo.

Ne le moja temveč želja vseh sodelavcev naše delavnice je, da se v letu 1972 — preselimo v Sokolsko ulico, oz. teritorialno združitev v en obrat. Tako bo odpadel velik del stroškov, pripomoglo bi k izboljšanju delovnih priprav (ureditev žerjava, igličastega dvigala in pd.), brez katerih nam je delo silno oteženo. Prav tako bi to pripomoglo k boljšemu uspehu celotnega obrata.

Zato v imenu celotne delavnice želim, da se v letu 1972 uresniči vse naše želje, kakor tudi želje vseh članov kolektiva Gradis.

Položaj še ni jasen

Bogomir Gabrovec, Ravne na Koroškem: Člani našega kolektiva z odprtimi očmi spremljamo dogajanja pri naši poslovni enoti. Vsi se dobro zavedamo, da nam enota daje kruh in od nje je odvisno naše nadaljnje delo in življenje. Zato nikomur ni vseeno, če dela tečejo h kraju, novih pa ni. V začetku leta je situacija glede perspektive pri poslovni enoti Ravne zmeraj nejasna.

V tem letu smo pri enoti imeli sicer dosti dela, in to na Čretu in Cinkarni v Celju, v Ravnah pa sorazmerno malo. Od srca se nam je odvalil kamen, ko smo na Javorniku le začeli delati, toda žal prepozno. Tako smo ob objekt, kjer bi lahko imeli lepo zimsko delo. Ponosni smo na svojo lepo bazo v Ravnah, neprijetno pa je to, da okoli nje vedno manj delamo in se selimo v druge kraje s trebuhom za kruhom. Vidimo, da naša lokalna konkurenta zaradi boljših zvez bolje uspevata, vendar je vprašanje, če je vodstvo enote ukrenilo vse, da bi si v dolini pridobili nova dela.

Velika želja kolektiva je, da bi enota uspešno poslovala in da bi vodstvo uspelo dobiti čimveč novih del predvsem na območju koroške regije, da bi doma lahko delalo vsaj polovico sedanjega kolektiva.

V svetu naj bi bil mir

Oton Roškar, gradbeni tehnik, Maribor: V letošnjem letu sem bil vseskozi zadovoljen. Družinsko življenje sem si uredil tako, da v miru uživam sadove prejšnjih let. Vesel sem, da imam svoj dom in urejeno družinsko življenje. Za to srečo porabim ves prosti čas. Posebno sem vesel uspehov otrok. Starejša hčerka je letos maturirala. Toliko o družinski in osebni sreči.

Veselim se uspeha, ki ga bo dosegel Gradis in uspeha naše PE, ki s tem pomaga, da je Gradis tako velik in močan. Vesel sem, da v miru živimo.

V letu 1972 si želim predvsem zdravja v družini. Dobrih uspehov svojih hčerk v šoli, posebno pa uspehov na objektih, ki jih in katere bom vodil. Gradis naj postane še večji in boljši, naša PE naj k temu prispeva levji delež.

Zelim si, da bi v svetu vladal mir. Nas Jugoslovane naj bi še bolj povežala enotnost in bratstvo med narodi, kajti le tako bomo močni in v svetu pomembni. Zelim, da uspešno odpravimo socialne razlike, da omogočimo vsem delavcem, ki to želijo — vrnitev v domovino. Omogočimo njim in vsem ostalim dostojno življenje ter domači kruh.

Če hočemo v letu 1972 še bolj uspešno poslovati, nas čaka vrsta nalog. Organizacija v podjetju mora postati boljša. Obračunska služba izvršenih del brezhibna. Vsako delo organizirajmo tako, da bosta človek in stroj polno zaposlena. Vsak naj bo za svoje delo odgovoren in po uspehu nagrajen. Nagradjevanje naj bo takšno, da bo vsak posameznik to čutil, da za več vložene truda tudi res več dobi. Prepustimo določene naloge mladim strokovnjakom, ki so voljni delati, da vnesejo v kolektiv nekaj novega duha in poleta. Izobražujmo lastne kadre in posvetimo mladim ljudem več pozornosti.

Lastni dom

Ignac Bestjanič, KV betoner Celje: V iztekajočem letu sem bil zadovoljen

SREČNO NOVO LETO! TISOČE ŽELJA, VELIKE IN MALE, DOSEGLJIVE IN NEDOSEGLJIVE — VSE TO SE V TRENUTKU, KO SI O POLNOČI STISNEMO ROKE, NANIZA PRED NAMI. VSI SI ŽELIMO KAR NAJBOLJŠE. TAKO TUDI NAŠ DELAVCI IZ PROIZVODNJE, KATERIM SMO POSTAVILI PO TRI VPRAŠANJA. KAJ JE BILO V PRETEKLEM LETU NAJBOLJ VESELEGA, KAKŠNE SO OSEBNE ŽELJE IN KAJ BI MORALI V PODJETJU SE NAPRAVITI, DA BI BILI NAŠI USPEŠNI V LETU 1972 SE VEČJI.

VELIKO SE JIH JE OGLASILO, TAKO DA NAM JE PROSTORA SKORAJ ZMANJKALO. PA POGLEJMO, KAJ PRAVIJO:

z delom, dohodki in odnosi v podjetju. Najbolj pa sem bil vesel, ko sem si uspel dograditi hišico v Rimskih toplicah. Tu mi je pomagalo tudi podjetje s kreditom in z možnostjo koriščenja rednega neplačanega dopusta v sami gradbeni sezoni.

V letu 1972 želim podjetju čim boljše uspehe in tudi sam bom skušal k temu prispevati po svojih močeh. Osebnost si želim zdravja in, da bi prvič v zaposlitvi pri podjetju Gradis (23 let) sedaj, ko sem rešil stanovanjski problem, lahko šel poletj na dopust na morje. Izkoriščam to priložnost za rezervacijo v Poreču v avgustu.

Za boljši uspeh podjetja v prihodnosti predlagam, da raj vsi zaposleni bolj dosledno in z večjo zavzetostjo, opravljajo zadane in po organizaciji podjetja pripadajoče naloge in z malo več osebne odgovornosti.

zuma, kateri nam je istočasno naložil še vrsto del. Med drugim — usklajitev pravilnikov ter ostalih aktov v podjetju. Pri tem morajo osnovne organizacije sindikata skupaj s samoupravnimi organi odigrati odločilno vlogo. Ni dovolj, da v obračunskih enotah razdelimo tekste samoupravnih sporazumov, kakor tudi vseh ostalih, za nas pomembnih aktov in pravilnikov. Potrebno je storiti mnogo več: organizirati javne razprave, posvete in sestanke in naj te akte tolmačijo sposobni ljudje. Čeprav je pri nas v Gradisu informiranje članov dokaj v redu, bo treba v prihodnje še marsikaj storiti.

Želja celotnega kolektiva je, da bi res zgradili novo delovno halo, katere smo neodložljivo potrebni, saj je v tako utesnjenih prostorih, kot smo sedaj, težko izpolnjevati zastavljene naloge, še posebej, ker sta obrata deljena — in s tem tudi proizvodnja dražja.

Da bo naše delo v letu 1972 še bolj uspešno, bomo dosegli z doslednim izvrševanjem zadanih nalog in sklepov sej, katerih realizacija je nuja za nadaljnje delo.

Kot zelo važno pa: brezpogojno uporabljanje zaščitnih sredstev, da bi preprečili nepotrebne — nemalokrat hude delovne nesreče.

Sindikatu večjo vlogo

Janez Raušl, predsednik OOS kovinskih obratov Maribor: V tem letu je bila osnova našega dela: obravnava in nadaljnje sprejemanje samoupravnega sporazuma o osnovah in merilih za delitev dohodka in osebnih dohodkov v gradbeništvu.

Znano nam je, da je bila pot do verifikacije sporazumov težavna, še posebej zaradi podaljšanja veljavnosti zveznega zakona o začasnih ukrepih (omejitve izplačanja OD), ki je trajalo do verifikacije samoupravnih sporazumov.

Ta omejitev je bila posebno problematična za gradbeništvu, saj je veljala ravno v sezonskih mesecih, prav tako pa so v tem obdobju znatno naraščali življenjski stroški.

Zaradi tega smo nestrpno pričakovali podpis samoupravnega spora-

Več dela v Ljubljani

Franjo Kuhar, KV zidar — gradbeno vodstvo Ljubljana: Najbolj sem bil vesel darila, katerega sem prejel ob 10-letnici dela v podjetju.

Gradbišča bi morala biti bolj mehanizirana vsaj z najnujnejšimi stroji. Tako bi delo teklo lažje in hitreje.

V letu 1972 želim, da bi imeli na ljubljanskem terenu več gradbišč in tako ostajali doma pri svojih družinah.

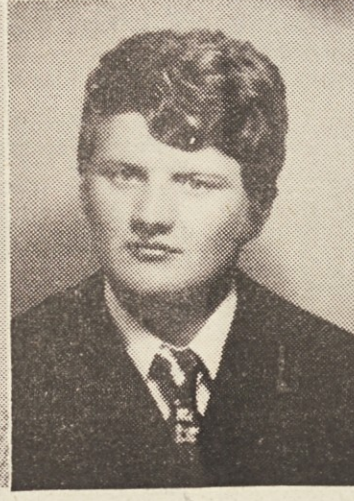
Oton Roškar

Adamičeva družina

Jože Fajfer

Ivan Nedič

Franjo Kuhar

Jože Meznarič

Vencelj Jeran

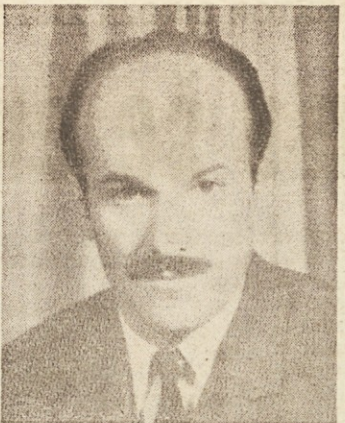
Janez Raušl

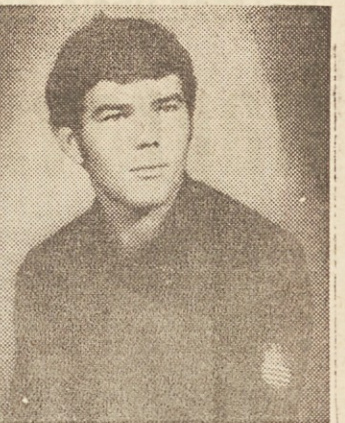
Kati Blatnik

Ivan Purgar

Bogomir Gabrovec

Nikola Prajz

Brez dela ni jela

Rado Čednik, instruktor, Skotja Loka: Vsak vesten gospodar — ravno tako tudi podjetje — si ob zaključku naredi pregled celotnega dela in dosežkov. Če je bilo to leto uspešno in smo predvideni plan dosegli, si z veseljem sežemo v roke ter si zaželimo sreče, zdravja in veselja. Kako mrko in žalostno pa je v nas-

Veliko delo

Milovan Dragomirovič, kvalificirani tesar, Celje: Kaj je bolj veselje, kot investitorju predati tako velik objekt, kot je termoelektrarna Soštanj. To je moje prav veliko delo, saj sem vse leto delal kot kvalificirani tesar v Soštanju. Pri tem zahtevnem delu sem se ogromno naučil in to mi je največje priznanje za moj trud.

Moja največja želja je, da bi tudi v bodoče ostal pri Gradisu. Na splošno pa želim, da bi imeli veliko dela,

dobi »kakšen dobiček«. — Kdo pa tega ni vesel! Zato si želim, da bi naša poslovna enota imela drugo leto še več dela. Želim si tudi, da bi bila naša poslovna enota med najuspešnejšimi v Gradisu. In upam, da se bomo vsi potrudili, da bomo to dosegli. Vsem gradisovcem želim srečno novo leto.

Vse prodano

Vencelj Jeran, betonar OGP: Izteka se staro leto in z njim tudi moja aktivna zaposlitev pri Gradisu. Prihodnje leto odhajam v zaslužni pokoj. Lansko leto smo uspešno prebrdeli, prodali smo vse, kar smo izdelali.

Izkoriščam to priložnost, da se pred odhodom v pokoj zahvalim celotnemu kolektivu OGP za skupno delo in tovarištvo.

delo v 30 km oddaljen kraj, kar je bilo precej naporno. Pred vhom v upravo sem srečala visokega in začetnega možakarja in ga povprašala po direktorju. Takoj sva ga našla, saj je bil to on sam. No, sprejeta sem bila v službo, na delovno mesto blagajnika.

Dela sem se resno oprijela, nekaj mi je bilo že znanega, vendar sem tu srečala veliko novih stvari. Prišla sem k veliko večjemu podjetju, obseg dela je drugačen, različna je razporeditev in še marsikaj. Dobila sem vtis, da je to zares močna organizacija, v kar sem se kasneje tudi prepričala. Mislim, da se mnogi ne zavedajo, kaj pomeni sigurnost, ki jo imajo Gradisovi delavci glede prejema svojih osebnih dohodkov. Po tem so tudi samski domovi, sodobni in lepo opremljeni, tople malice, ki jih dobivamo vsak dan in za katere odšteje Gradis dve tretjini plačila. Seveda, pridejo včasih tudi težki trenutki, vendar s pomočjo dobrih organizatorjev vsaka neprijetnost kmalu izgine. Lahko rečem, da se mi je izpolnila želja lanskega Silvestra.

Tesno mi je pri srcu, ko se spominim, kolikokrat sem nadlegovala sodelavce z različnimi vprašanji. Vedno, so mi radi pomagali in tako so največje težave mimo. Trudim se in si bom še v bodoče prizadevala, da bom svoje delo kar najbolje opravila ter se tako oddolžila svojim predpostavljanim za izkazano mi zaupanje na delovnem mestu. Želim, zelo si želim, da bi med menoj in delavci z vodstvom vred vladali še naprej tako pristrčni odnosi kot doslej.

Podjetju želim, da bi bilo v 1972. letu še bolj uspešno, da bi si vsi delavci zagotovili še boljše osebne dohodke.

Sinova vrnitev

Kati Blatnik, kurirka OGP: Letos sem doživela dve zelo pomembni in veseli zadevi. Iz Valdele se je po dolgem zdravljenju vrnil nazaj moj sin Zvonko, podjetje Gradis pa mi je omogočilo zamenjavo stanovanja, kar meni in moji družini veliko pomeni.

Kaj želim v bodoče? Vsekakor, da bi bilo naše delo v letu 1972 še bolj uspešno ter da bi kot dobri gospodarji, marljivi, vestni in konkurenčni drugim podjetjem dosegli še večje in lepše rezultate.

Da ne bi bilo nesreče

Viljem Zrim, Jesenice: V letošnjem letu se ne spominjam kakšnega posebnega dogodka, kljub temu sem vesel, da sem zdrav, da je družina zdrava, da nisem imel večje nezgode pri podrejenih delavcih. Vesel sem tudi zelo uspešnega dela PE Jesenice v letošnjem letu.

V letu 1972 želim, da bi naše podjetje, predvsem pa PE Jesenice, bilo še bolj uspešno kot v letu 1971. Posebno si želim v prihodnjem letu, da ne bi imel kakih večjih nezgod pri podrejenih delavcih oz. sodelavcih in da bi bil še naprej zdrav.

Ponosen Gradisovec

Muharem Muminović, glavni skladiščnik, Koper: Leto 1971 nam je prineslo mnogo novega in uspešnega tako doma kot v tujini. Ponosen sem, da sem član kolektiva Gradis, kateri vedno bolj skrbi za delo in napredek svojih ljudi ne samo pri delu, ampak tudi na kulturnem področju. Skrbi za dobre odnose in medsebojno razumevanje glede na to, da je večina delavcev iz raznih krajev in republik širom Jugoslavije.

V letu 1972 želim, da bi se naša enotnost še bolj utrdila in uspehi pri delu še povečali.

Rad bi bil delovodja

Ivan Nedič, zidar PE Ljubljana-okolica: Zidarskega poklica sem se izučil v Gradisu in ostal v podjetju vse do odhoda v JLA. Po odsluženju vojaškega roka sem se zopet vrnil v podjetje.

V letu 1972 pa mi je največja želja, da bi se vpisal v delovodsko šolo. Mlad sem še in težnja po znanju je velika. Zelel bi tudi, da bi imela naša enota veliko dela in dobre investitorje.

Rad bi bil tehnik

Nikola Prajz, učenec — gradbeno vodstvo Ljubljana: Sem Gradisov učenec. Ob novem letu si želim, da bi uspešno opravil izpit za KV zidarja. Še večja želja, ki jo imam, pa je, da bi se vpisal na srednjo tehniško šolo.

Strnimo naše vrste

Ivan Purgar, gradbeni delovodja Koper: Česa sem bil v letošnjem letu najbolj vesel? Ne morem reči, da je bil to enkratni dogodek na delu v podjetju ali v prostem času doma. Vesel sem, da bomo oziroma smo v naši poslovni enoti leto 1971 zaključili uspešno. Osebnostno pa zaključujem leto 1971 ne preveč uspešno in mnoge probleme bo treba reševati v prihodnosti.

Kaj si želim v letu 1972? Podjetju želim veliko dela in uspeha pri delu, s tem veliko denarja. Sebi in svoji družini zadovoljstva, predvsem pa zdravja. Saj je to osnova vsem ostalim dobrinam življenja. V novem letu si želim izboljšati stanovanjske razmere.

Koj moramo storiti, da bi bilo naše delo v letu 1972 še bolj uspešno? Se bolj moramo strniti naše vrste. Poglobiti in izboljšati medsebojne odnose v kolektivu in drug drugemu več pomagati in sodelovati. V novem letu nas čakajo nove preizkušnje in le z dobro organizacijo in veliko storilnostjo bomo kos nalogam.

Vendar lepe besede in obljuba še nista darilo za opravljeno delo. Potrebno je čimprej dokončno urediti pravilnike o osebnih prejemkih tako iz osebnih dohodkov kot iz materialnih stroškov, da bo sleherni zaposleni vsaj v glavnem seznanjen, kako bo z njegovimi prejemki, če bo enota oziroma podjetje našlo dovolj dela in finančnega uspeha.

Iz tujih logov

Erevan je glavno mesto Armenije, ki je samostojna republika v Sovjetski zvezi.

Armenci so zelo duhoviti in njihov radio oddaja v sedmih jezikih: armensko, rusko, arabsko, kurdsko, azerbajdžsko, angleško in francosko.

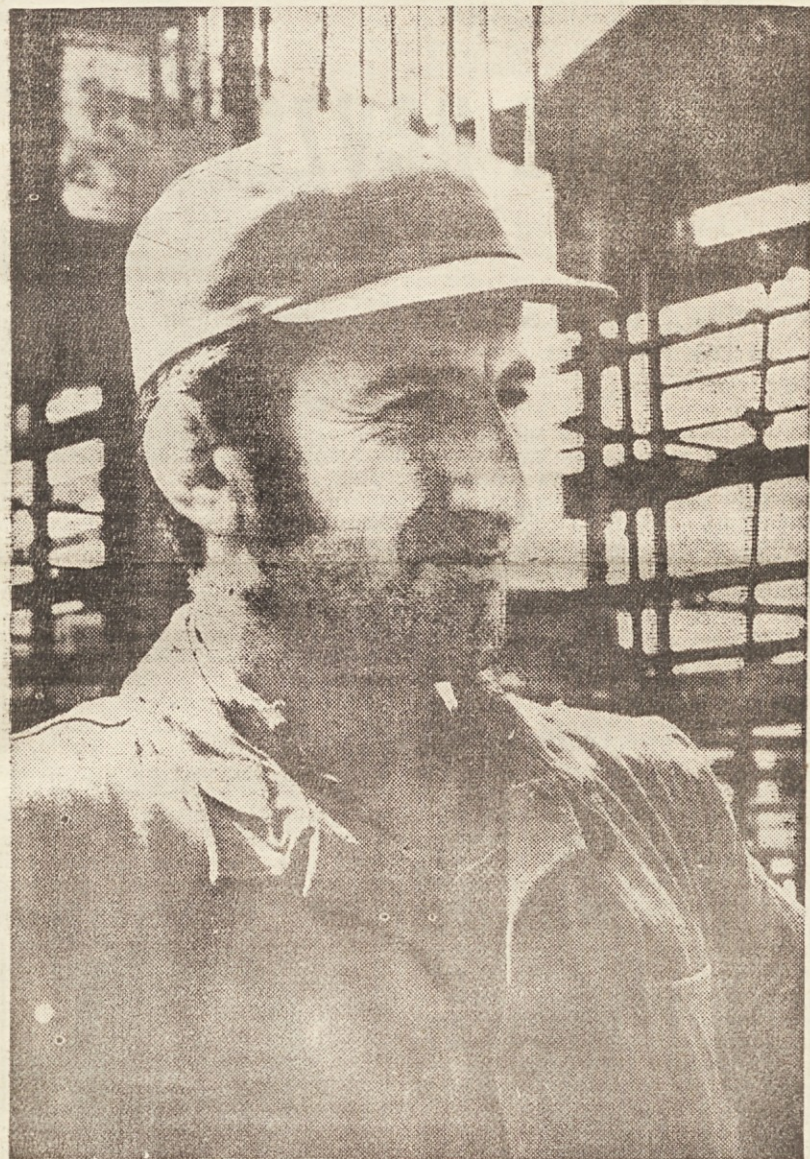
Prvi so začeli s šaljivimi oddajami, v šali se pa dotaknejo tudi kakšne politične veličine.

Ljudje iz vseh področij in stanov v Rusijo so zastavljali razna vprašanja in radio Erevan jim je duhovito odgovarjal. Okrog teh oddaj pa se je vpletla cela vrsta šaljivih odgovorov.

Nekaj primerov:

— Vprašanje: Storitnost mojega moža na kolhozu je mnogo večja kakor storitnost drugih možkih. Doma, v spalnici, pa popolnoma odpove. Kaj naj storim?

Radio Erevan: Poskusite z njim na kolhozu.

Srečno v novem letu želi tudi tesar ljubljanske poslovne enote Anton Antolovič

protnem primeru. Nibi pravega pregleda ni med ljudmi. Največkrat se jezijo na vodilni kader, pisarno, pa čeprav smo krivi vsi. Družba daje vsem, ki hočejo delati, dosti kruha. Treba je samo pravilne organizacije in pridnih rok.

Ker imam opravka izključno z mladim kadrom, bi izkoristil to priložnost in apeliral na mlade s starim pregovorom, ki pravi: »Brez dela ni jela«. Torej nikar ne računaj, da bo delo namesto tebe izvršil kdo drug. V slogi je moč, v intenzivnem skupnem delu pa uspeh in denar.

Če se povrnem k enoti, kjer delam, sem sila vesel nove velike, svetle delavnice, iz katere bodo izšli mladi Gradisovi tesarji. Nadalje bi omenil še asfaltiranje vsega dvorišča okoli delavnic, kar omogoča veliko hitrejše razkladanje in nakladanje raznega lesa in izdelkov.

dobro mehanizacijo in delovni proces kar najbolj organiziran. Če bo vse to, bomo v letu 1972 zadovoljni in tudi naši osebni dohodki ne bodo od muh.

Veseli dobička Čimveč lepega

Jože Meznarič, VK tesar, Ljubljana: pri Gradisu sem že od leta 1953. Delal sem na avtocesti, v Kopru in nato v Nemčiji. Sedaj delam na gradbišču v Šiški, kjer gradimo železničarski šolski center.

Letos smo imeli kar precej dela, tako da je bilo tudi denarja dovolj. Seveda sem najbolj vesel, kadar se

Branka Dekleva, blagajničarka, Koper: Ko sem letos poleti prvič prestopila prag Gradisa v Kopru, je bila zunaj strašna vročina. Verjetno sem jo tedaj tudi jaz malo imela, kajti trema je imela pri meni veliko moč. To bi znal najbolje povedati naš direktor tov. Gabrijelčič. Namreč želela sem priti sem v službo, ker sem se do tedaj vozila na

Napravimo še en korak naprej

V letu 1971 je biro s povprečno zaposlenimi 36 osebami v ca. 85.500 urah ostvaril lastno realizacijo ca. 3,5 milijona dinarjev. V tem letu pa se je biro tudi preselil v novo zgradbo v Kersnikovi 10, kjer skupaj z novo razvojno-organizacijsko službo deli I. in II. nadstropje tega objekta. Ker je s tem biro ločen od centrale, je bilo potrebno zaposliti nekaj oseb na pomožnih delovnih mestih, čemur gre predvsem pripisati povečano število zaposlenih, čeprav je na novo nastopilo službo tudi nekaj strokovnjakov. Pri osebju velja omeniti še, da je direktor bil skoraj celo leto bolan in da tudi sedaj dela le polovico delovnega časa. Dela biroju v letu 1971 ni zmanjkalo. Nasprotno! Vse je tako preobloženo z nalogami, da uspevamo izvrševati le strogo konkretna naročila in da skoraj ni časa za reševanje sistemskih in študijskih na-

log, kar bo gotovo slabo vplivalo na bodoči razvoj biroja in podjetja v celoti.

Naj naštejem nekaj večjih projektov, ki so bili izdelani v tem letu:

- most čez Dravo v Dravogradu, dolžine 216 m,
- ponudbeni projekti mostov na štiriposovni cesti Hoče—Levec, in sicer 2 po 140 m in na štiriposovni cesti Postojna—Razdrto, most v dolžini 400 m,
- hala »EMO« v Celju (144 × 45 m),
- skladišče na Čretu v Celju (180 × 60 m),
- proizvodni objekti za II. fazo ELOK in Indosa v Ljubljani,
- objekti v tekstilni tovarni »Svila« v Mariboru,
- proizvodni objekti »Marlesa« v Ljutomeru,
- tovarna za predelavo krompirja »Kolinska« v Mirni,
- v sodelovanju s Komuna-projektom v Mariboru izdelujemo statično-konstruktivni elaborat za veleblagovnico Name na glavnem trgu v Mariboru,

— v sodelovanju z AB birojem pa statično konstruktivni elaborat za razširitev Mestnega gledališča v Ljubljani v sklopu objektov ploščadi Borisa Kraigherja,

— zadnji objekt I. faze stanovanjskega naselja v Novih Jaršah, kjer je bilo skupaj zgrajenih ca. 750 stanovanj z 2500 stanovalci. Sedaj začnemo s projekti za II. in III. fazo tega kompleksa.

Gotovo štejemo lahko kot enega največjih uspehov izdelavo konkurznega projekta za stanovanjsko sosesko Novo Kodeljevo, kjer so naši sodelavci z ing. arh. Vedetom na čelu skupaj s sodelavci iz ljubljanskega urbanističnega zavoda odnesli I. nagrado in si s tem zagotovili obsežno nalogo za v bodoče. To so samo nekateri važnejši objekti izmed nešteti, ki so bili projektirani na mizah v našem biroju. Tak proizvodni rezultat je bil možen zato, ker je kolektiv homogen in uigran in ker vsi njegovi člani vlagajo maksimalne napore.

● Analizirajmo sedanjo gradnjo mostov

Perspektive za v bodoče? Naročil in razgovorov o naročilih je zelo veliko. Vsaj nekaj od teh bo gotovo

prišlo na naše mize. Od teh so nekatere zelo obsežne in zahtevne naloge.

Poleg projektiranja konkurentnih objektov je v podjetju končno spet oživela razvojno-organizacijska dejavnost. V okviru nalog te dejavnosti je tudi ponovna obdelava, prilagoditev novim prilikam in razširitev asortimenta tipiziranih hal za industrijo. Predvidena je elektrifikacija proge Zidani most—Sentilj, za kar pri nas projektiramo drogove, ki bodo ustrezali novim zahtevam. Končno bo potrebno preanalizirati našo dosedanje gradnjo mostov na avtocestah in se vključiti v sodelovanje že pri idejnih rešitvah zlasti, ker bo v bližnji bodočnosti treba rešiti vprašanje prehoda avtoceste mimo Ljubljane in Maribora, kjer je izbirati med številnimi variantami, katerih vsaka bo imela številne in zahtevne objekte.

Končno še beseda o novih trendih v razvoju gradbeništva. Kot v trgovini in proizvodnji sploh so tudi v gradbeništvu potrebni novi komercialni prijemi. Za gotovo pa upamo in pričakujemo, da bo v tem letu pri nas organizirana grupa za inženjering, potrebno bo torej napraviti velik korak naprej in bolj pogumno stopiti novi dobi nasproti.

Ing. ŠTEFAN MESARIČ, DIREKTOR PE LJUBLJANA:

Nihanja postajajo nevzdržna

Naša predvidevanja o angažiranosti gradbenega vodstva Ljubljana v letu 1971 se niso uresničila. Za zimsko obdobje 1970/71 planirana gradnja hotela JADRANKA II in kavarne v Portorožu je zaradi zmanjšanja bančnih kreditov odpadla. Iz istega razloga je odpadla nadzidava hotela SLON v Ljubljani. Odložena je bila tudi za leto 1971 planirana gradnja nove proizvodne hale INDOS ter nove hale za železniške centralne delavnice v Ljubljani. Navedeni izpadi so prizadeli plan našega gradbenega vodstva za leto 1971 za blizu 5 milijard S din, česar tekem leta nismo uspeli v celoti nadomestiti in zato tudi planirane vrednosti proizvodnje za leto 1971 nismo dosegli.

Kljub temu je bila naša angažiranost v minulemu letu precejnejša, saj so naši delavci in tehnični kader izvajali dela na mnogih dislociranih gradbiščih, in to v Mirni na Dolenjskem pri gradnji tovarne krompirja, v Logatcu pri gradnji objektov za KLI, pri nadaljevanju gradnje viaduktov na AC v Ivanjem selu in Uncu ter pri gradnji nadvoza v Postojni. V Dekanih pri Kopru pri gradnji objektov za Iplasi in Agrario, pri dograditvi hangarskih skladišč ob V. navezu v Luki Koper, pri gradnji plaž in gradnji kulturnega doma ter letnega kina v Portorožu. Poleg teh del na zunanjih gradbiščih so bile kapacitete našega gradbenega vodstva angažirane v Ljubljani pri gradnji oskrbovalnega centra podjetja »Delikatesa« v Šiški, pri dograditvi stanovanjske stolpnice v Kersnikovi ulici, pri nadaljevanju gradnje objekta »G« diagnostično-terapevtsko-servisnega trakta nove ljubljanske klinike, pri gradnji mostu čez Ljubljaničo v podaljšku Kajuhove ulice, pri dograditvi obratnega objekta Kolinske, pri gradnji pod-

POGUMNO NAPREJ

Največje investicije v železarni Jesenice so v glavnem končane in tako se je naša enota razkropila po vsem gorenjskem kotu. Gremo tja, kjer dobimo delo in moram reči, leto 1971 smo uspešno zaključili.

Naša realizacija se je v primerjavi z lanskim letom povečala od 6,2 milijarde na 9 milijard S din v letu 1971. Vsekakor lep napredek za majhno enoto s 500 zaposlenimi.

Kaj in kje gradimo? V Kranjski gori hotela Lariks in Kompas. Na Jesenicah zaključna dela na aglomeraciji in stolpnica S4, na Bledu hotela Lovca in Jelovica ter gradnja novega 80 m dolgega dvonadstropnega objekta — prizidka hotela Toplice (restavracija, kavarna, kuhinja), 7000 m² proizvodnih hal na Rečici za LIP Bled in 2500 m² proizvodnih hal v Bohinju. Hale so od podjetja SGP Gorica, kar ponovno dokazuje, da je kooperacija možna. V Kranju smo zgradili več velikih objektov, med njimi za podjetje Sava, halo za gorenjski sejem, trgovsko hišo Merkur itd. Na Planini pa smo pričeli z gradnjo sto stanovanj s kotlovnico. Dokončujemo dela v Portorožu in Skofiji Loki, skratka povsod smo bili navzoči.

Prepričani smo, da bomo kljub težavam na tržišču in sploh v našem gospodarstvu, prihodnje leto prav tako uspešni. Naš večni problem so kadri, saj se na Jesenicah delavci zelo neradi ustaliijo. Vsekakor pa bomo skušali tudi ta problem zadovoljivo rešiti. Sloga in trdna volja sta bila vedno značilna za naš kolektiv. Zato s moperičani, da bomo z združenimi močmi premagali vse težave, ki stojijo pred nami. Isto seveda želimo celotnemu podjetju, saj v slogi, kvaliteti in hitremu delu je moč našega celotnega Gradisa.

Ing. LOJZE ŠTOK, DIREKTOR PE RAVNE:

V naši dolini je vse manj investicij

Vsako poslovno leto ima svoje posebnosti, ki so lahko dobre ali slabe. Ko se leto nagiba k svojemu kraju, lahko pod njim potegnemo črto in pogledamo kako smo poslovali.

Ze ob samem začetku leta smo se soočili z neugodnimi gospodarskimi gibanji, ki so se neposredno odražala tudi v naši dejavnosti. Vijak inflacije je bilo čutiti vedno huje, bolj ko smo se bližali koncu leta. Ostra konkurenca na tržišču, skoki cen osnovnim vrstam materiala, zvišani OD, vse to nam je zbijalo finančni uspeh in nas sililo k vedno bolj treznemu poslovanju. V sezono 1971 smo prihajali z dokaj nejasno perspektivo, ker smo imeli le okoli 50% sklenjenih pogodb planirane realizacije. To nam je povzročalo mnogo skrbi in truda. Sodelovali smo na vseh licitacijah v našem bazenu. Neugodno je to, da je v naši dolini vse manj gradbenih investicij. Trudili smo se, da bi v bližini baze lahko zaposlili vsaj 40% kolektiv, kar pa nam ni povsem uspelo. Zato smo se močneje angažirali na celjskem območju. Lahko trdim, da smo kljub težavam poslovno le uspeli.

Zelo lepo se dela odvijajo pri gradnji mostu v Dravogradu, kjer bomo s sorazmerno majhno skupino kvalitetno in v določenem roku postavili most čez Dravo. Največ dela skozi vse leto smo imeli na celjskem območju, kjer imamo okoli 120 delavcev. Zgradili smo in oddali objekt za ZTP v Mariboru, tj. večje sodobno tovarno skladišče. Pri gradnji objektov titanovega dioksida za Cinkarno v Celju smo zadovoljili želji investitorja s kvaliteto, obseg del pa je bil žal pogojen s finančnimi sredstvi, ki jih je investitor uspel angažirati.

V dolini smo predali v obratovanje proizvodno halo za TRO v Prevaljah, ki je zgrajena po tipskih projektih podjetja in je tehnično zelo kvalitetno izvedena. Pri železarni Ravne gradimo poslednjo proizvodno objekta v okvirnem programu modernizacije in rekonstrukcije. To je hala za težko kovačnico s temelji za kladiva in garderobe ter objekt za elektrožlinderni postopek. Vse to je v primerjavi z izvršenim delom v preteklih letih zelo malo. Kljub velikim težavam in večmesečni negotovosti so sedaj le urejena finančna vprašanja na Javorniku za gradnjo 63-stanovanjske stolpnice. Velika škoda je, da zaradi pomanjkanja sredstev na omenjenem sektorju vso glavno sezono nismo delali. Tako objekt ni v taki fazi, ki bi nam omogočil zimsko delo.

Zdaj, ko imamo zimo pred vrati, je dokaj skrbi. Stabilizacijski ukrepi nas pestijo ravno na največjem delovišču. Cinkarna nima likvidnih sredstev, ker pa je to mednarodna investicija, upamo, da se bo stanje kmalu popravilo.

Perspektiva za naslednje leto je nejasna in megljena bolj kot vsa leta nazaj v tem času. Zagotovljena angažiranost ni razveseljiva, saj imamo do sedaj sklenjenih pogodb le za 1500/m. din. Upamo, da bomo v letu 1972 uspeli dobiti dovolj dela. Predvsem pa je naša velika želja, da bi v koroški regiji dobili delo vsaj za polovico kolektiva, kolikor zaposlujemo domačinov. Vemo pa, da ta naloga ne bo lahka, vendar se bomo potrudili uspeli, če bomo sposobni sokreditiranja saj v taki meri kot konkurenčna podjetja v naši dolini.

● Največji uspeh na Uncu in Ivanjem selu

Od vseh navedenih objektov, ki smo jih gradili v minulemu letu, so prav gotovo najbolj atraktivni viaduktu v Uncu in Ivanjem selu — in to tako v tehničnem kot v finančnem pogledu. Zahvaljujoč se predvsem našim strokovnjakom strojne stroke, je montaža prednapetih železobetonskih nosilcev na viaduktu v Uncu potekala po planu tako, da smo sredi novembra lanskega leta dokončali betoniranje voziščne plošče. V istem mesecu se je že pričela montaža nosilcev na viaduktu v Ivanjem selu tako, da so dane realne možnosti za dograditev obeh viaduktov kakor tudi nadvoza v Postojni v pogodbenem roku, tj. do 1. novembra 1972, ko naj bi stekel promet po novi štiriposovnici od Vrhnike do Postojne.

Da bi bili naši uspehi v novem letu še večji predvsem, kar se tiče izpolnjevanja terminskih planov del na posameznih objektih, oziroma izpolnjevanja pogodbenih rokov, bi bilo potrebno v bodoče v večji meri sinhronizirati delo centralne železokrivnice s terminskimi plani gradenj na naši poslovni enoti, in to tako v pogledu pravočasne izdelave armature kot v pogledu polaganja armature.

● Zadnja beseda še ni rečena

Naši uspehi so v veliki meri odvisni tudi od pravičnega nagrajevanja delavcev. Smatram, da v pogledu delitve dohodka, predvsem pa v pogledu delitve osebnih dohodkov v Gradisu še nismo rekli zadnje be-

sede, posebno če upoštevamo, da je fluktuacija delavcev še vedno skoraj stoodstotna! Smatramo, da komercialni profili oziroma izgube v bodoče ne bi smeli imeti takega vpliva na delitev osebnih dohodkov, kot so ga imeli doslej. Na splošno bi morali delitve osebnih dohodkov v večji meri uskladiti s produktivnostjo dela. Da temu pri nas ni tako, služi pregled, ki ga je objavil odbor za načrtovanje in delitev dohodka CDS o presežkih po kvalifikacijah za oktober 1971. Povprečni »akordni« presežki na posameznih enotah v obračunskem mesecu oktobru se gibljejo na gradbenih enotah od 12,4% (PE Nizke gradnje) do 59,5% (PE Celje), na obratih od 19,5% (SPO) do 75% (OGP) oziroma 80,6 (Biro za projektiranje)!

Za naslednje poslovno leto si želimo v prvi vrsti, da bi se tržišče čimprej umirilo — stabiliziralo, saj so postala pogostna nihanja za ljudi, ki delajo v gradbeni operativi, po malem nevzdržna, kar posebno velja za Ljubljano, kjer se angažirajo pri prevzemanju gradbenih del vsa pomembnejša gradbena podjetja iz Slovenije.

IVAN LOVEC, DIREKTOR KO MARIBOR:

Zaradi pomanjkanja repromateriala

Kljub občutnemu pomanjkanju obrtniških del predvidevamo, da bomo poslovno leto 1971 zaključili s pozitivnimi rezultati. Planirane realizacije 26.646.000 verjetno ne bomo povsem dosegli, prepričani pa smo, da bomo planirani čisti dohodek in ostanek čistega dohodka presegle.

Obračunski enoti novogradnje (stavbeno ključavničarstvo) in krovsko-kleparska sta letos izvajali obrtniška dela na naslednjih večjih objektih: TE Soštanj III, stanovanjski bloki Otok III Celje, Kovinotehna, Mercator Ptuj, hotel Radin, Terapija, kotlovnica Slatina Radenci, Indopol Ljutomer, Perutnina — klavnica Ptuj. Razen tega pa smo izvajali še manjša obrtniška dela, ki jih ne bi navajali.

V drugi polovici leta so obrtniška dela upadla, vrh tega pa smo imeli velike težave zaradi pomanjkanja repromateriala, kar je mnogokrat vplivalo na normalen potek dela.

Kar se tiče želja za leto 1972, želimo, da bi naša poslovna enota dosegla čimboljši uspeh.

Menimo, da bi moralo podjetje v bodoče pri gradnji novih objektov angažirati predvsem obrate pod-

jetja za izvajanje obrtniških del. Prav je, če se zahvalimo poslovnim enotam Maribor, Celje in Nizke gradnje, ki so večji del že doslej sodelovale glede obrtniških del z našo poslovno enoto.

Ker smo že na koncu leta in planiramo popravilo gradbene mehanizacije, bi bilo koristno nakazati približno število in vrsto strojev, ki jih bodo v določenem časovnem obdobju poslali v remont naši poslovni enoti.

Perspektiva zdaj ne kaže najbolje. Vendar imamo namen v naslednjem letu povečati delavniške prostore. Pripominjam, da so objekti, v katerih dela in živi naša poslovna enota premajhni in neustrejni. Obrati so v provizorijih in od začetka ni bilo nikakršnih sredstev za gradnjo objektov.

Trenutno povpraševanje na trgu po gradbeni mehanizaciji, katero izdeluje naša poslovna enota, kaže, da bomo imeli tudi prihodnje leto dovolj dela. Prepričani smo, da bodo naši uspehi prihodnje leto še večji in boljši.

Ob koncu želimo vsem poslovnim enotam v podjetju kakor tudi podjetju Gradis kar največ uspehov v letu 1972.

Velik napredek LIO v Škofji Loki

V letošnjem letu je Lesno-industrijski obrat v Škofji Loki dosegel resnično zelo velike, ugodne gospodarske rezultate. To poslovno leto je dejansko v dosedanjem razvoju obrata najuspešnejše. Zlasti pomembno pa je, da se je obrat glede delovnih prostorov in opremljenosti s stroji razvil do stopnje, da bomo odslej lahko upravičeno govorili o lesno-industrijskem obratu.

Delovni pogoji so se bistveno izboljšali, kajti sedaj večina članov našega kolektiva že dela v zaprtih, ogrevanih oziroma delno klimatiziranih prostorih. Ob nastanku obrata so bile barake in razni provizoriji, kar pa smo vse nadomestili s sodobnimi, zidanimi zgradbami. V veliki meri je odpravljeno tudi težko fizično delo pri zunanem transportu. To smo uredili tako, da les in vse izdelke nakladajo, razkladaajo in prevažajo viličarji in da so transportne

ve, to je do žage. Vendar bomo to uredili že v začetku prihodnjega leta, ko bo postavljen 10-tonski prenosni mostni žerjav. S tem bo opravljena tudi pomembna racionalizacija dela. Namesto dosedanjih desetih delavcev, bosta to delo opravljala le žerjavist in en delavec.

Izredna pridobitev pri praktičnem pouku mladih tesarjev, ki jih usposabljammo za celotni Gradis, je dograditev nove tesarske delavnice, katero smo naredili s pomočjo PE Jesenice. Poslopje ima 1200 m² površine in je sodobno zasnovano. Upošteevane so zahteve po ustrezni razsvetlitvi vsakega delovnega mesta, ima klimatske naprave in ločene pisarniške ter sanitarne prostore. Čaka pa nas še naloga, da jo postopoma opremimo z vsemi potrebnimi stroji in drugimi delovnimi pripravami.

V tej novi tesarski delavnici bodo inštruktorji vajencem nudili kvalitetnejši pouk in veliko boljše pogoje dela. Vajenci so doslej morali delati zdaj tu, zdaj tam, prilagajali so se pač potrebam naše tekoče proizvodnje.

Precejšnjo pozornost posvečamo tudi izpopolnjevanju drobne mehanizacije, ki je pri sestavi naše proizvodnje zelo pomembna. Ti delovni pripomočki bistveno olajšajo delo in povečujejo storilnost.

Rad bi opozoril na značilnosti pri naših investicijah. Vsa sredstva izvirajo izključno iz amortizacije, lastnih namenskih skladov in sredstev, ki smo jih namenili iz sklada za osebne dohodke, ne pa iz raznih kreditov, kot je splošna praksa pri nas. Mislim, da lahko upravičeno trdim, da je delovni kolektiv našega obrata s takim gospodarjenjem po svoje prispeval k stabilizaciji našega go-

Kljub zimi in mrazu se dela na gradbiščih nemoteno nadaljujejo — Prizor iz Kranjske gore

spodarstva in se s tem tudi bori za uresničevanje reformskih ciljev. Vesel sem tudi, da v povprečju osebni dohodki članov našega kolektiva spadajo pri podjetju med največje.

V prihodnjem letu se moramo lotiti tudi vprašanj, kot so izboljšanje prehrane (na Trati, blizu obrata bodo zgradili sodoben objekt družbene prehrane), urejanje stanovanjskih problemov (povečati moramo število dosegljivih družinskih stanovanj in začeti načrtovati novi samski dom), rekreacija zaposlenih in podobno.

Dobro gospodarjenje našega obrata je pravzaprav omogočila dobra izbira delovnega področja. Če bi se usmerili v standardno serijsko lesno proizvodnjo, bi naleteli na dobro organizirano in na tržišču že uveljavljeno konkurenco. Naša proizvodnja zadovoljuje potrebe, ki jih v gradbeništvu narekujejo individualni konstrukcijski ali estetski razlogi, katerih pa serijska industrijska proizvodnja ne more upoštevati, za morebitnega obrtnika pa je naročilo preobsežno. Zato doslej nismo imeli težav z naročili, naše proizvodne kapacitete so bile stalno polno izkoriščene in pričakujem, da bo tako tudi v bodoče. Kot primer bi navedel naše sodelovanje pri gradnji številnih hotelov na Bledu, Kranjski gori in drugod.

V Škofji Loki želimo v prihodnjem letu nadaljevati dobre poslovne odnose v okviru Gradisa, ter upamo, da bodo posamezne poslovne enote še v večjem obsegu koristile našo proizvodnjo.

BERNARD GABRIJELČIČ, DIREKTOR PE KOPER:

Smo za doslednost

Ob novem letu si drug drugemu voščimo srečno in zadovoljno novo leto in pri tem nehotе pomislimo, kaj nam bo prineslo novo leto.

Za nami so težave in problemi preteklega leta. Zmanjšanje investicij, pomanjkanje denarnih sredstev in še marsikaj je vzrok, da nismo dosegli še večjih uspehov.

Premagane težave radi pozabljamo, za tiste pa, ki bodo prišle, upamo, da jih bomo z združenimi močmi premagovali tako, kot smo jih doslej.

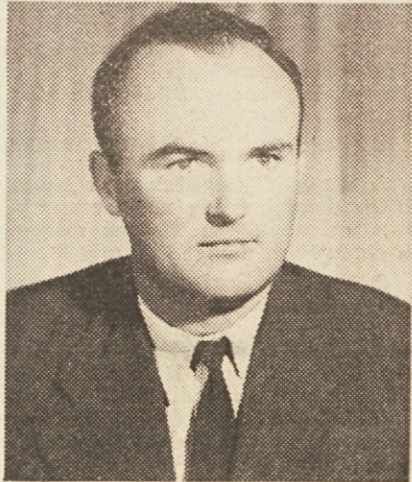
Z uspehom preteklega leta smo lahko zadovoljni. S pravočasnimi ukrepi smo kljub zmanjšanju obsega dela dosegli zavidanja vredne rezultate.

Lesna obala, žaga eksotičnega lesa v Lukij Koper, stanovanja v naselju Olmo, zgrajeni v lanskem letu, pa bodo objekti iz preteklih let pričali o naši sposobnosti in vloženem trudu na tem koščku naše ožje domovine.

Medsebojno razumevanje, tovarštvo in doslednost epi izvrševanju zadanih nalog so v glavnem pripomogli k našim uspehom in nam jamčijo, da tudi v prihodnje ne bomo obstali pred navidez nerešljivimi nalogami.

In kaj si obetamo v letu 1972? Če nas upanja in predvidevanja ne bodo izneverila, bomo lahko v prihodnjem letu dosegli še večje uspehe.

Utrjeni in prekaljeni se bomo morali s sodobno mehanizacijo spoprijeti z novimi nalogami in jih s še boljšo organizacijo opraviti kvalitetno in pravočasno v zadovoljstvo nas in naročnikov, pa uspehi ne bodo izostali.

poti in manipulativni prostori asfaltirani.

Od težkega in nevarnega fizičnega dela je preostalo le še ročno razkladanje in transport hlodovine s pomočjo cepinov do primarne predela-

BERTO PRAPROTNIK, DIREKTOR PE CELJE:

Presegli smo plan

V letu 1971 smo pretežni del svojih kapacitet še vedno zaposlovali na gradbišču TE Soštanj III. Do konca leta bodo zaključena vsa dela pri gradnji. Nedvomno je naš največji uspeh, na katerega smo upravičeno ponosni, uspešna dovršitev dela na montažnem hladilniku, s katero smo bralce Gradisovega vestnika že seznanili.

Ceprav bo plan celotne proizvodnje presežen, pa ne bo mogoče do konca leta doseči plana čiste proizvodnje. Vzrok za to so bili stabilizacijski ukrepi, ki so zavrla pričetek nekaterih že dogovorjenih in prevzetih del.

Zaradi tega smo že med letom zmanjšali del svojih kapacitet. Kljub zmanjšani čisti realizaciji pa bo dosežen in presežen plan čistega dohodka in ostanka dohodka, zaradi česar mislimo, da smo uspešno opravili našo nalogo.

Z VELIKIM OPTIMIZMOM V NOVO LETO

Naša enota se je zelo bridko zavedala posledic zmanjšanja investicijske izgradnje v preteklih letih, zato smo vso skrb posvetili temu, da bi pridobili nova dela za prihodnje leto. Vsa kritična obdobja so bila predvsem izrazita na našem območju. S sedanjimi rezultati naše akcije smo zadovoljni, saj nam je uspelo pridobiti večja dela v Celju in Velenju. Razveseljivo je predvsem to, da bomo večino pridobljenih del izvajali po lastnih projek-

tih in tehnologiji, kar bo omogočilo zaposlitev vseh naših kapacitet, predvsem pa še večjo afirmacijo tehničnih sposobnosti našega podjetja.

Že podatek, da bomo skupno gradili ca. 17.000 m² proizvodnih objektov in skladišč po sistemu Gradis kaže, kako smo uspeli angažirati kapacitete v prihodnjem letu. Ker bi naše kapacitete lahko dolgoročneje zaposlili pri gradnji hitre ceste, smo zelo zainteresirani tudi za prevzem del pri tej investiciji.

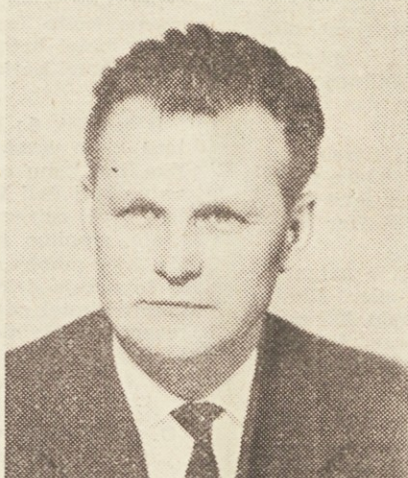
Pripravljamo vrsto ukrepov za izboljšanje naše organizacije in obračuna proizvodnje, s katerimi želimo izboljšati uspehe poslovanja. Smatramo, da nam vrsta in obseg del v prihodnjem letu daje vse možnosti za doseg naših ciljev. Predvsem želimo izboljšati sistem nagrajevanja in s tem zvišanje produktivnosti in ekonomičnosti.

Želimo vpeljati sistem čim realnejšega mesečnega ugotavljanja finančnega stanja in podatkov, ki nam bodo omogočali takojšnje ukrepe, če bi se obrnilo na slabše.

Zavedamo se, da naših uspehov ne more izboljšati ekstenzivnost, temveč samo kvalitetno spreminjanje organizacije in sistema obračuna.

Postavljenih ukrepov pa ne bomo mogli realizirati brez sodelovanja celotnega kolektiva. Zato bo potrebna tudi velika aktivnost naših političnih organizacij.

Na koncu želim vsem delovnim enotam podjetja v imenu poslovne enote Celje srečno in uspešno leto 1972.

Ing. BRANKO VASLE, DIREKTOR OGP:

Rekordna proizvodnja

Ob koncu leta polagamo obračun svojega dela. Uspehi, pomanjkljivosti, slabosti in načrti za prihodnost, vse se v trenutku naniza pred nami. Poglejmo!

Vsekakor rekordna proizvodnja od obstoja OGP: 75.000 ton betonskih prefabrikatov (lani 67.000 t), produktivnost 1,73 t/h (lani 1,59 t/h), realizacija 2,9 mrd S din (lani 1,9 mrd S din) torej 50% več, prejnapieti kabli 350 ton (lani in prej ca. 30 t) leto, torej več kot desetkrat več, potem še prva montažna hala, prvi montažni most — to je v kratkem vse od uspehov.

Več kot 80% proizvodnih strojev je starih več kot sedem let, več kot polovica pa več kot deset let, mnogi od njih so na dinarski vrednosti. Zastarele naprave in premajhno vlaganje povzročajo velike vzdrževalne stroške: vse to nujno narekuje rekonstrukcijo obrata, ako hočemo obdržati vsaj sedanjí nivo proizvodnje. Nove, boljše in večje kapacitete so že v gradnji — pri konkurencah.

Kvaliteta marsikaterih izdelkov še šepa, zastarela tehnologija pa potiska kvaliteto vztrajno navzdol, oziroma povzroča čezmerno trošenje osnovnih vrst materiala in s tem draži proizvodnjo.

Brez nove tehnologije ne moremo misliti na kvalitetni znak proizvodov in se postaviti po robu vse hitreje rastoči konkurenci. Imam slab občutek, da je bila

proizvodnja v lanskem letu naša labodja pesem.

Nelikvidnost v gospodarstvu, pomanjkanje obratnih sredstev črpa celo namenske fondе (amortizacijo), velike potrebe in podobne težave kot pri nas so tudi v drugih poslovnih enotah. V bistvu pa predstavlja naš produkt samo slabih 5% vrednosti gradbenih del celotnega podjetja in gledano skozi ta očala, nas lahko tudi NI! — Če pa nataknejo še druga očala, da o ostalih, ki še bolj izboljšajo vid, ne govorim, vidimo tole na bilanci za september 1971: od 15 poslovnih enot je 8 gradbenih in 7 ostalih (obratí, biro, železokrivnica). Prvi ustvarjajo realizacijo 77% od celotnega obsega del, drugi 23% (razmerje 3:1), finančni uspeh prvih je 67%, drugih 33%, razmerje 2:1, kar pa je za podjetje kot celoto življenjsko važno, saj daje letos sam OGP v skupne fondе ca. 250 milijonov S din. Do sedaj so bila ta dejstva pri vlaganju sredstev (razen v SPO) precej zanemarjena. Če se to mnenje spreminja na boljše, se na drugi strani slabšajo možnosti financiranja. Od tod pesimizem.

Najprej boj za rekonstrukcijo — po etapah, potem novi proizvodni, nova dejavnost. Zaenkrat je to šele na papirju. Trenutno pa smo v vročih pripravah za licitacijo AC Hoče—Levec.

Učimo se nemško

31. Lektion

Wir lernen deutsch

Das Possessivpronomen (svojični zaimek)

Einzahl		sächlich
männlich	weiblich	
mein	meine	mein
dein	deine	dein
sein	sein	seine
ihr	ihre	ihr
sein	seine	sein
unser	unser	unsere
euer	eure	euer
ihr	ihre	ihr
Ihr	Ihre	Ihr

Nun wollen wir dieses Pronomen deklinieren:

1 Fall mein Hut	deine Uhr	sein Kind
2 Fall meines Hutes	deiner Uhr	seines Kindes
3 Fall meinem Hut	deiner Uhr	seinem Kind
4 Fall meinen Hut	deine Uhr	sein Kind

unser Tisch	eure Tasse	ihr Bild
unseres Tisches	eurer Tasse	ihres Bildes
unserm Tisch	eurer Tasse	ihrem Bild
unsern Tisch	eure Tasse	ihr Bild

ihr ihre ihr gebrauchen wir in der Ansprache
(slovenski vaš vaša vaše)

Mehrzahl

1 Fall meine Hüte	deine Uhren	seine Kinder
2 Fall meiner Hüte	deiner Uhren	seiner Kinder
3 Fall meinen Hüten	deiner Uhren	seiner Kinder
4 Fall meine Hüte	deine Uhren	seine Kinder

ebenso:

1 Fall unsere Tische	eure Tassen	ihre Bilder
2 Fall unserer Tische	eurer Tassen	ihrer Bilder
3 Fall unsern Tischen	euren Tassen	ihren Bildern
4 Fall unsere Tische	eure Tassen	ihre Bilder

Einige Beispiele:

ich suche meinen Hut, du suchst deinen Hut, er sucht seinen Hut, wir suchen unsern Hut, ihr sucht euren Hut, sie suchen ihren Hut. Ebenso: 1. rufe meinen Bruder. 2. ich finde meinen Platz nicht. 3. ich trage meinen Koffer. 4. ich gehe in meine Wohnung. 5. ich bitte meinen Freund. 6. ich lese meine Zeitung. 7. ich danke meinem Arzt. 8. ich antworte meinem Vater. 9. ich gehorche meinen Eltern. 10. ich liebe meine Freunde. Bilden Sie neue Sätze mit: er, du, sie, wir usw.!

ÜBUNGSTÜCK: IM GASTHAUS

1. Es ist Mittag. Ich habe lange nichts gegessen und getrunken. Ich bin jetzt hungrig und durstig. Ich gehe in ein Gasthaus. Viele Leute sitzen an den Tischen und warten auf das Essen. Ich suche mir einen Platz, hänge Hut und Mantel an den Haken und setze mich.

2. Vor mir liegt die Speisekarte. Ich lese sie genau, dann rufe ich den Kellner.

»Herr Ober, bringen Sie mir zuerst eine Suppe!« sage ich zu ihm. Er geht in die Küche und holt sie. Er hat es sehr eilig, er muss viele Gäste bedienen. Bald ist er wieder da. Nun bestelle ich Kalbsbraten mit gemischtem Salat und eine Nachspeise.

»Wünschen Sie etwas zu trinken?« fragt mich der Kellner. »Haben Sie dunkles Bier?« — »Ja, ein kleines oder ein grosses?« — »Ein grosses, bitte!«

3. Plötzlich sagt eine Stimme hinter mir: »Guten Appetit!« Ich sehe mich um. Es ist ein alter Bekannter, ein Studienfreund von mir. Ich begrüße ihn erfreut: »Wie lange haben wir uns nicht gesehen! Bitte, nimm Platz an meinem Tisch! Wie geht es dir? Was machst du in Berlin?« So haben wir viel zu fragen und zu erzählen. Bei einer Flasche Wein und einer guten Zigarre vergeht die Zeit sehr schnell.

4. Schliesslich rufe ich den Kellner: »Herr Ober, ich möchte zahlen!« Er schreibt die Rechnung, und ich lege einen Fünfundzwanzigmarkschein auf den Tisch. Dann stehen wir auf und verlassen das Gasthaus.

5. Ich gehe mit dem Freunde noch in ein Cafe. Dort sitzen wir gemütlich, trinken eine Tasse Kaffee, hören Musik und plaudern noch lange. »Entschuldige bitte,« sagt er endlich, »aber ich muss jetzt fort. Mein Zug fährt um sechs. Vorher will ich ins Hotel. Die Koffer sind noch dort.«

6. Ich begleite meinen Freund bis zur Haltestelle. Wir nehmen herzlich Abschied. »Grüsse bitte deine Frau und die Kinder! Bleib gesund! Alles Gute! Auf baldiges Wiedersehen!« ruft mein Freund, dann fährt der Autobus ab. Ich gehe zu Fuss nach Hause. Schade, dass er so schnell fort musste! Wann werden wir uns wiedersehen?

Beantworten Sie folgende Fragen aus diesem Übungsstück!

1. Was suche ich mir zuerst im Gasthaus? (Platz). 2. Was liegt vor mir auf dem Tisch? (Speisekarte). 3. Was bringt mir der Kellner zuerst? 4. Was bestelle ich mir dann? 5. Wer sitzt hinter mir? (ein alter Freund). 6. Wohin setzt er sich? (an meinen Tisch). 7. Wohin gehen wir nach dem Essen? 8. Was machen wir dort? 9. Wann fährt sein Zug? 10. Wo sind seine Koffer? (Hotel). 11. Was will er tun? (Koffer holen). 12. Wohin begleite ich meinen Freund? (zu seiner Haltestelle).

Wörter — besede

mein, dein, sein usw. — moj, tvoj, itd.
unser, euer, ihr usw. — naš, vaš, njihov itd.
gehorsam — ubogati

1 Fall (Nominativ) — prvi sklon (imenovalnik)
2 Fall (Genitiv) — drugi sklon (rodilnik)
3 Fall (Dativ) — tretji sklon (dajalnik)
4 Fall (Akkusativ) — četrti sklon (tožilnik)

hungrig — lačen
durstig — žejen
Haken — obešalnik
Die Speisekarte — jedilni list
genau — natančno
der Kellner — natakar
Abschied nehmen — posloviti se
Schade — škoda
bestellen — naročiti
was will er tun — kaj hoče storiti
wollen — hoteti
begleiten — spremljati

ich habe sehr eilig — zelo se mi mudi
der Kalbsbraten — telečja pečenka
bedienen — streči
Gemischter Salat — mešana solata
die Nachspeise — desert
dunkles Bier — temno pivo
plötzlich — nenadoma
Guten Appetit — dober tek
sich umsehen — obrniti se
derr Fünfundzwanzigmarkschein — bankovec od 50 mark
verlassen — zapustiti
gemütlich — neprisiljen, lagoden
die Haltestelle — postajlišče

V zadovoljstvo vseh: v roku in kvalitetno

Delavci poslovne enote na Jesenicah grade v Kranjski gori z vso vneto

Kranjska gora spreminja svojo podobo. Iz nekdanje skromne vasce, stisnjene v kraljestvu Save Dolinke, raste sodobno turistično naselje, točneje: zimski športni center, ki bo na račun svoje urejenosti postal prav kmalu mikaven tudi v toplih poletnih mesecih.

V Kranjski gori na veliko gradijo. Dejal bi, da s tako vneto, kot še nikoli. Med drugim je v gradnji kar pet novih hotelov, od tega kar dva kategorije A. Tu grade svoje hotelske postojanke Kompas, Kvarner-expres, ljubljanski Lek, gradbeno podjetje Grosuplje in jeseniško podjetje Gorenjka. Skoraj v celoti gre za prelepe ekskluzivne hotele, ki bodo nedvomno veliko pripomogli k temu, da bo postala sčasoma Kranjska gora to, kar si že dolgo časa želimo.

Na gradbiščih v Kranjski gori srečamo tudi delavce Gradisa — poslovne enote Jesenice. Grade Kompasov hotel kategorije A in dokončujejo hotel Larix, last jeseniške Gorenjke.

In v želji, da bi zvedeli kaj več o tem, kako potekajo dela, kje se zatika, kot temu pravimo, kaj izvajalce najbolj žuli in kaj je investitorjem všeč, oziroma s čim se ne strinjajo, stopimo najprej v hotel Larix, kjer množica delavcev zaključuje še zadnja dela. Ze za Silvester bo namreč hotel zaseden. Pravijo, da je rezerviran že do zadnjega kotička...

O gradisovcih vse samo najboljše

»Kako smo zadovoljni z gradisovci?« se veselo nasmehuje Zarko Sanca, direktor novega hotela Larix. Iskreno povedano: trudijo se in delajo kakor morejo, kolikor jim dopuščajo moči. Skratka, brez pripomb oziroma o jeseniških gradisovcih vse samo najboljše. Pa brez pretiravanja. Dejstvo pa je, da nas je posebno zadnje dni malce prehitel čas, zato povsod na moč hitimo. Povedano z drugimi besedami: postali smo nervozni, čez dva dni je namreč že uradna otvoritev hotela, zato smo že drug drugemu na poti. Vsak želi namreč svoje delo čimprej opraviti, kajti gostje so že na poti...
»Vas torej Gradis v tem primeru ni razočaral?«

»Nasprotno. Všeč mi je, da so delavci visoko zavihali rokave in pravočasno spoznali, da gre zares, da si zamude, čeprav majhne, nikakor ne moremo privoščiti. Trenutno je sicer navidez še marsikaj narobe, toda pred Silvestrom bo vse tako, kot je potrebno. V to ne dvomim!«

Od bazena do kegljišča

Hotel Larix, prvotno predviden za kategorijo B, so po dolgih debatah postavili na najvišjo stopničko in ga preimenovali oziroma mu priznali kategorijo A.

Nedvomno je trenutno najboljši v Kranjski gori. Imenitno se ujema s

konfiguracijo okolice in pobeljenih nazobčanih vrhov, ki ga obkrožajo, prelepa je njegova bakrena streha, da ne omenjamo macesnovega lesa, ki daje ton celemu Larixu.

Hotel ima 260 ležišč, od tega kar sedem luksuznih apartmajev z velikimi terasami in najlepšim razgledom. Larix se dalje ponaša s pokritim bazenom, savno, štiristeznim avtomatičnim kegljiščem, maserjem, frizerjem, dancinom itd., itd. Mirno lahko zapišemo, da v tem hotelu gostu ne bo dolgčas. Tudi tistemu ne, ki ni ne vem kako navdušen za hitro vijuganje po zasneženih pobočjih, ki mu ni veliko do rekreacije na planem.

In cene v Larixu, po naše v Macesnu?

Vse v tem hotelu je »uglašeno« bolj na tiste z debelimi denarnicami. Za penzion bo potrebno odšteti nič manj kot 120 dinarjev na dan. Penzion v apartmaju bo seveda dražji. Veljal bo 180 dinarjev dnevno.

Naj bo kakorkoli že: Kranjska gora je potrebovala tudi nekaj takega. Pa čeprav je le za redkokateri žep. Tudi to mora biti.

Ob koncu še to: Delo gradisovcev v Larixu je pohvalil tudi inž. Mikež, nadzorni organ investitorja. Se posebej pa je pohvalil Boža Lukača, pomočnik direktorja jeseniškega Gradisa, češ, da brez njega dela nikoli ne bi bila do roka izvršena.

Tudi pri Kompasovem hotelu v glavnem vse o. k.!

In kako čez cesto, kjer gradi druga skupina gradisovcev Kompasov hotel kategorije A?

Boža Lukač nam pove naslednje:

»Z gradnjo tega hotela smo malce v zamudi. Pa ne po naši krivdi. Že v začetku se je nekaj zataknilo okoli projektov. Drugače gre v glavnem vse v redu. Hotel mora biti gotov do konca naslednjega leta in vsaj, kar se nas tiče, bomo svoje delo opravili. V-to nihče ne dvomi. Razumljivo, če ne bo kaj narobe s potrebnimi sredstvi...«

»Problemi...?«

»Tako kot vedno jih je tudi to pot veliko. Moram pa povedati, da nam danes zelo koristijo izkušnje, ki smo si jih pridobili pri gradnji novega Portoroža. Sicer pa nam včasih nagaja vreme, da ne omenjam številnih nesolidnih partnerjev...«

Direktor Kompasovega hotela v izgradnji je Boris Ojcl. Poglejmo ob koncu naše kratke reportaže iz Kranjske gore, kako je on ocenil delo jeseniških gradisovcev:

»Kompasov hotel bo po domače povedano izredno »komplicirana hi-

A. Ul.

ša«. Gre za ogromno investicijo, torej tudi za veliko in zahtevno delo. No, vse skupaj smo prepustili gradisovcem, ker imamo vanje zaupanje, ker imamo z njimi dobre izkušnje. Tudi sam sem zadovoljen s tem, kar so doslej pokazali delavci Gradisa tu v Kranjski gori. Mislim, da mi mnenja ne bo potrebno spremeniti tudi v prihodnje...«

Resnične iz koprške enote

Na gradbišču je delovodja opozoril delavca: »Hej ti, zakaj pa imaš vedno roke v žepih?«

»Ja, tovariš delovodja, zato, da jih imam vedno pri sebi, ko je treba prijeti za kakšno delo.«

»Veš dragi kolega, ko smo pri nas v podjetju prešli v zimski delovni čas, smo o tem obvestili le tiste, ki so hodili vedno točno v službo. Tistih, ki so zamujali, sploh nismo obvestili in sedaj prihajajo ravno o prvem času. Pozabili smo jim povedati, da delamo do 15. ure. To bodo nekateri kmalu sami »pogrnjali«, marsikdo pa verjetno nikoli.«

Zahvala

Dne 3. decembra 1971 je GRADIS SPO povabil poleg jubilarantov tudi upokojece, kateri so se na tem srečanju počutili kot še vedno aktivni delavci. Za vso pozornost in priznanje se upokojeenci kolektivno najlepše zahvaljujemo.

Upokojeenci SPO

KRONIKA 1971

Neverjetno hitrih nog leto je prišlo okrog, spet so napočili časi, ko kronist se vam oglasi.

Ko navaja in zapiše kar je bilo znotraj hiše, bilo dobro, bilo slabo ali bo še kdaj za rabo.

Letos ga posebna vnema pri čestitanju prevzema, saj jo že deseto leto v vestniku objavlja vneta.

In zato ta kronika že tradicijo ima, kos je naše zgodovine, ki obuja nam spomine.

Ki našteva naše zmage in dogodke druge drage, sem pa tja pa še svarila in vzpodbudna navodila!

Da navada obdrži se, tudi letos naj zgodi se. Važno dajemo ogledu vse lepo po vrstnem redu.

Prva spremljaj nas resnica, da nas cela je kopica, da podjetij šestdeset v SRS želi živeti!

Da teh firm ni premalo, mnogokrat se je skazalo: iz ponudb za dobra dela smetana se je posnela.

Zraven zase vsak regira, se na druge ne ozira, svoje si kroji predpise — le za svoj uspeh bori se!

Rezultat je jasno zmeda, in nobenega več reda in zato naš sindikat hoče novo pot ubrat!

Sporazum sedaj odreja, kje je plačam spodnja meja. Kaj povsod za isto delo bo v kuverti se prejelo.

Tudi varni zdaj dodatki vse so bolj na vrvi kratki. Skratka, zaželen je red in odnosi pravi spet!

Da pa stvar se podkrepi: zbornica jo potrdi, odobri izvršni svet — nam pa je okrog en' let!

Ko se sporazum je delal, SDK je plače rezal, mesec vsak le do limita vsak dobil je iz korita.

To pa mnogim ni šlo v glavo in razumel svrhu pravo — pa nam dvakrat je uspela v firmi prekinitve dela!

To potem smo uredili vroče glave ohtadili, škoda pa, ki je nastala, bo celota poravnala!

Ko smo s štrajki se igrali, krize nismo še poznali, nizali smo še uspehe, lahko vmes poskrili grehe.

Ob polletju ob obali v Portorožu smo se zbrali, da »zalijemo« hotele — zdaj ponos soseske cele!

Ti so jasno dokazali, kaj so naši kadri znali, saj ob morju mesto celo bo v turizmu zaživelo!

Ko smo tam se k slavi zbrali, govorance poslušali, pa smo žal ugotovili: »vrhi« so nas pozabili!

Banki, projektantom peli k hvali občino prišteli, da bi GRADIS omenili, nismo do ušes dobili!

Tudi v Radencih hotel otvoritev je imel in povdarek govorance šel med slične je izbrance.

Končno tudi Kranjska gora gre v gostinstvo kakor nova, GRADIS zraven sodeluje dva hotela dokončuje!

H koncu Soštanj III prihaja; vse s ponosom nas navdaja. Saj nam to zahtevno delo v vseh primerih je uspelo!

Kvaliteta in pa roki so še za naprej poroki investitorju v izbiri izvajalca faze štiri!

To so svetle točke bile, ki so res nas veselile, žal ob njih že prvi znaki vidijo se krize jaki.

So objekti že prevzeti, ki ne dajo se začeti, ker so v stiski gospodarji, ker jim manjkajo denarji.

Drugi radi bi gradili, če bi mi kreditov bili, če iz naše skromne kase, bi dobili nekaj zase.

Muta nas s Koroške vabi, ker precej denarja rabi in giganti Gorenja tudi se za posel z nami trudi!

Sladki vrh bi povečavo spravil rad na našo glavo: mi naj bi lepo gradili pa še sredstva založili!

Takih je še vrsta cela, ki nam nudi slična dela, pa še starih kup imamo, ko nekoč smo rekli: Damo!

Zdaj se vse to skup nabira in zato blagajna hira, delat pa ne gre drugače kot, da varne so nam plače!

Da za kolektiva delo bo predvsem se poskrbelo, da mu vsi prejemki urni bodo prvega sigurni.

Ni nesreče ene same, tudi druga nas zajame, nekdanj dobri gospodarji so opešali z denarji!

Njihov dolg se povečuje, vse bolj slabo se plačuje, v rdečih cifrah se lovijo v nelikvidnost vsi drsijo!

Pri cinkarni v zadnjem času niso na najboljšem glasu, sredstev nihče jim ne daje, ko gradili bi najraje!

Tudi preko Sotle razne so blagajne vse bolj prazne, Bosna, Đerdap nam vse hujo pri plačilih že dolguje!

Ko spoznali smo to stanje, prišel čas je za dejanje! Kaj podjetje bo podvzelo, da odnese kozo celo?

Z izterjavo naj začelo bi enot se prvo delo, tu premoga je zamuda in je terjat vredno truda!

Ko smo ure si pisali, včasih smo se res igrali: je zato nadur število preko vseh meril skočilo!

To pa stroške povečuje in dobičke nam zmanjšuje. Zraven kvari še moralo, ker ni delo se plačalo!

Vzrok za mnoge so nadloge prevelike nam zaloge. Torej: zmanjšaj vsak svoj kup, boljšim časom to bo up!

Tudi naše naj usluge vsak koristi bolj kot drug, S tem denarja močna reka iz podjetja ne odtoka!

Stroje naše vsak naj rabi, na privatnike pozabi, če vsi naši se vrtijo, zgube nam ne naredijo!

To so bili naši sklepi, dosti trdni — dosti lepi! Da pa vse dobi osnovo, smo rodili službo novo!

Ta z razvojem naj rokuje, znanost, skušnje posreduje, kar vesoljni svet že ve tudi mimo nas ne sme!

In tako smo želje zbrali, kjer lahko bi pomagali, da bi nam podjetje celo pri uspehih bolj hitelo!

Za Atomske mnogo dela komerciala je imela. Vendar jasna zdaj je slika, ki z daljave se premika.

Take naloge želimo, da si znanje utrdimo, da še zvečamo sloves tu pri nas in še kam čez!

Nova cesta Levec — Hoče naše želje so bodoče. Tudi tam z vso možno silo bo podjetje se borilo!

Skušnje, ki so se nabrale, nam osnove bodo dale, saj poldrugo leto to ni šlo mimo kar tako!

Vse je to na nas zletelo in močno nas prizadelo. Saj težko iz take kaše bo izvleči novce naše.

To sedaj nam narekuje za v bodoče mnogo muje in načelo, ki naj vodi: Za dobiček le povsodi!

Ko tako smo se zmenili, smo enotam sporočili: Treba vse je stroške kriti in še konkurenčen biti!

Če načela ta držimo, se za zmago ne bojimo, saj sednje delo kaže, da reklama nam ne laže!

Vsi smo zdaj se odločili, v kakšno bomo smer krenili. Pa pogledjmo kaj nas čaka, ko se lotimo koraka!

V dalji Bohinj mirni vabi da lepoto bolj izrabi, nov hotel še sredstva išče da začne se delovišče!

V Varaždinu — tam na Dravi, morda se nam kaj pripravi, vendar tudi tu vprašanje eno je: finančno stanje!

Bernardin — hotelski gaj velik bil bi zalogaj. Vendar vse je še v pripravi, delo v motni še daljavi!

Saj je tam še kup ovir — jih rešiti bo hudir — ker kar temu je rešitev, drugi smatra za žalitev!

Saj napak je brez števila zdaj izvedba nam odkrila. In so mnoge nizke cene bile napačne ocene!

To pa jasno rezultate ni prineslo nam bogate, mnoge so številke rdeče, to pa je zelo boleče!

Tudi stroge analize, kje so vzroki take krize, kažejo na več smeri, kje naj krivce se dobi!

Vsak smo zase ponujali, nizke cene si dajali, ker smo končno le se bali, da brez dela bi ostali.

Partner eden še potem bil naenkrat je problem. Stvoril je dodatno brigo, ko nam je pokazal figo!

Ko o vsem smo govorili, skorajda bi pozabili: Se speljala je do kraja tehnograjska nam predaja!

Da je konec tega dela, pač novica je vesela. Saj sedaj ves kolektiv bo sledil en sam poziv:

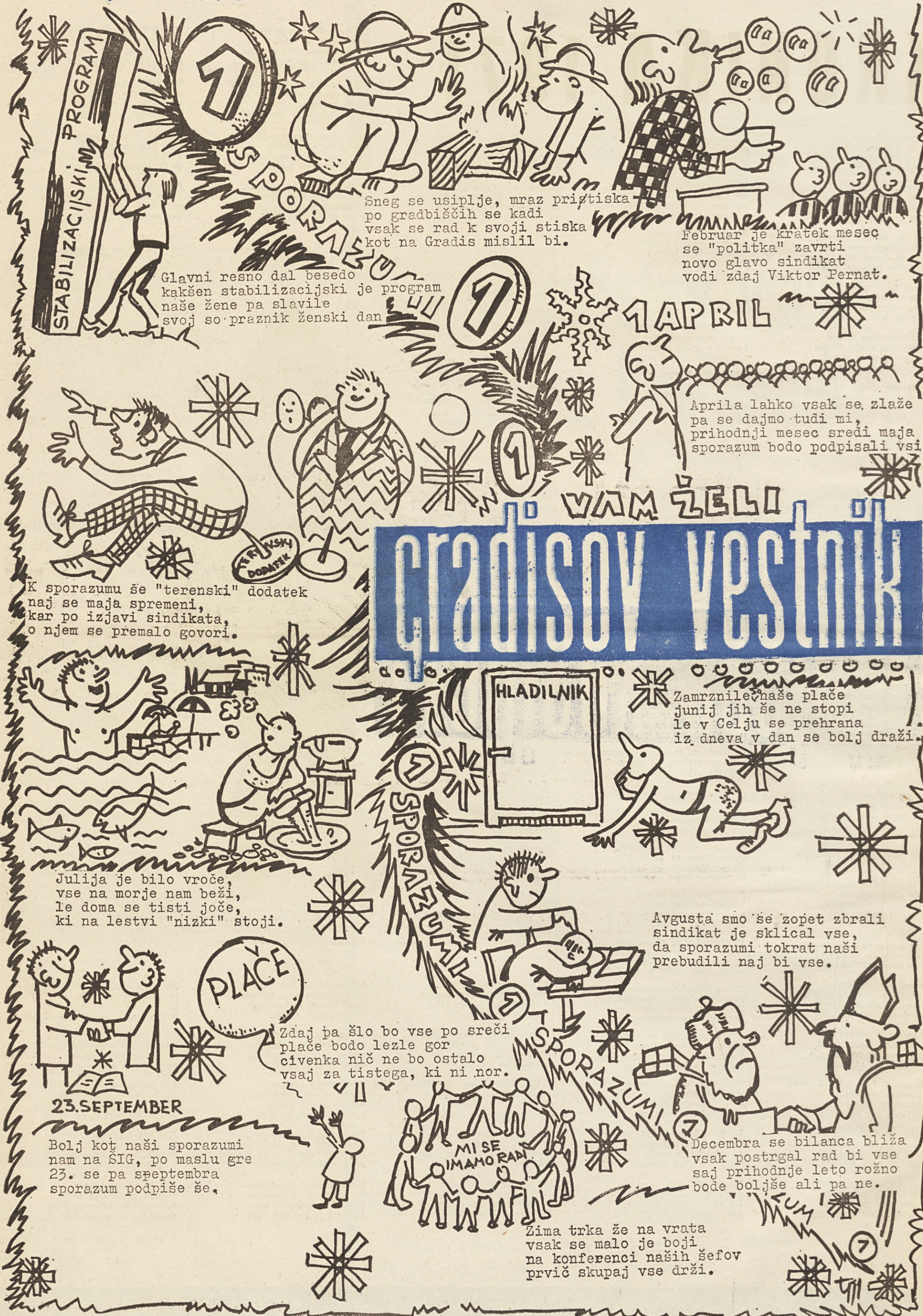
Vsi enotno se borimo da čimboljše vse storimo, da bo priborjen uspeh last in sredstvo zopet vseh!

Kaj sedaj nam še ostaja, ko prišli smo že do kraja? Voščiti srečno Noco leto in uspehov polno reto!

Naj se vsak povesele v jutri gleda brez skrbi GRADIS pa oblihuo daje, da se nikdar ne zamaje!

SREČNO IN ZDRAVO NOVO LETO

Glavni resno dal besedo kakšen stabilizacijski je program naše žene pa slavile svoj so praznik ženski dan

Sneg se usiplje, mraz priptiska po gradbiščih se kadi vsak se rad k svoji stiska kot na Gradis mislil bi.

Februar je kratek mesec se "politka" zavrti novo glavo sindikat vodi zdaj Viktor Pernat.

1 APRIL

Aprila lahko vsak se zlaže pa se dajmo tudi mi, prihodnji mesec sredi maja sporazum bodo podpisali vsi

VAM ŽELI

GRADISOV VESTNIK

K sporazumu še "terenski" dodatek naj se maja spremeni, kar po izjavi sindikata, o njem se premalo govori.

Zamrznilo naše plače junij jih še ne stopi le v Celju se prehrana iz dneva v dan se bolj draži.

Julija je bilo vroče, vse na morje nam beži, le doma se tisti joče, ki na lestvi "nizki" stoji.

Avgusta smo se zopet zbrali sindikat je sklical vse, da sporazumi tokrat naši prebudili naj bi vse.

PLAČE

Zdaj pa šlo bo vse po sreči plače bodo lezle gor civenka nič ne bo ostalo vsaj za tistega, ki ni nor.

Decembra se bilanca bliža vsak postrgal rad bi vse saj prihodnje leto rožno bode boljše ali pa ne.

23. SEPTEMBER

Bolj kot naši sporazumi nam na SIG, po maslu gre 23. se pa szeptembra sporazum podpiše še.

Zima trka že na vrata vsak se malo je boji na konferenci naših šefov prvič skupaj vse drži.

MI SE IMAMORADI